

ผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาที่มีต่อความสามารถทางการเขียน
เชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา

นางสาววรรณิ์ หนูชูสุข

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Effect of the CIPPA Learning Management Model on Creative Writing
Ability of Prathom Suksa V Students at Ban Mala School in Yala Province**

Miss Wannee Noochusuk

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาที่มีต่อความสามารถ
ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา

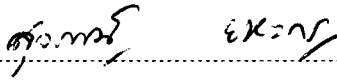
ชื่อและนามสกุล นางสาววรรณิ หนูชูสุข

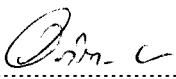
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

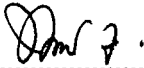
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุมาน)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
วันที่ 23 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ชื่อการค้นคว้าอิสระ ผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาที่มีต่อความสามารถทางการเขียน
เชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา

ผู้ศึกษา นางสาววรรณิ หนูชูสุข **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์
วิชาภาษาไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 15 คน ได้มาโดยสุ่มแบบ
กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา (2) แบบทดสอบ
วัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการ
จัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ รูปแบบซิปปา การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ภาษาไทย ประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำในการ ศึกษาหาข้อมูลในการค้นคว้าและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งให้กำลังใจและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณียะหะกร อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำเอกประถมศึกษาทุกท่าน รวมทั้งศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลา เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือคือ นางสาวลักขณ์ บุญกำหนด ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลา เขต 3 นางยัสนีห์ เจ๊ะโด ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสะเนิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1 นางสาวดารุณี แซ่ลิ้ม ครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 94 บ้านบ่อน้ำร้อน จังหวัดยะลา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลและคณะบุคคลดังกล่าวมาทั้งหมด ที่ทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงทุกประการ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ พ่อและแม่ ที่คอยให้กำลังใจ และคอยเกื้อหนุนในทุกเรื่องๆ รวมทั้ง คณะครู และนักเรียน โรงเรียนบ้านมาลาทุกคนที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการดำเนินการวิจัย

วรรณิ หนูชูสุข

กรกฎาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐาน	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ความคิดสร้างสรรค์	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
สรุปการวิจัย	47
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะ	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	59
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
ข หนังสือสำเนาขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย	62
ค แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	66
ง แบบทดสอบการวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์/ แบบประเมินความสอดคล้องการวัด ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากผู้เชี่ยวชาญ/ ผลความแตกต่าง ของคะแนนความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง	118
ประวัติผู้ศึกษา	138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์.....	18
ตารางที่ 2.2 แสดงการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบชิปปา.....	30
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าสถิติความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง.....	45

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นมรดกล้ำค่าทางวัฒนธรรมที่คนไทยทุกคนภูมิใจในฐานะเป็นภาษาประจำชาติเพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อความหมาย ช่วยสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างคนไทยในชาติเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร และมีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ (กรมวิชาการ, 2546 : 3-6) ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงกำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้อย่างภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรมและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 6 มาตรฐาน (กรมวิชาการ, 2545 :17) เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้บรรลุผลและสนองต่อความสำคัญดังกล่าว ซึ่งการที่จะใช้ภาษาไทยได้ดีนั้นไม่ใช่เป็นไปตามธรรมชาติ แต่ต้องอาศัยวุฒิภาวะและประสบการณ์ นักเรียนต้องได้รับการถ่ายทอดด้วยวิธีการที่ถูกต้อง โดยครูผู้สอนต้องใช้วิธีสอนที่เป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการคิดอย่างมีระบบและเหตุผล ทั้งนี้จะต้องให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 – 24 ที่กล่าวว่า ในการจัดการศึกษานั้น ให้จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม เวลาเรียน แนวการเรียน ทักษะกระบวนการเรียน โดยคำนึงถึงว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทั้ง 5 สาระนั้น สาระการเขียนที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้เป็นสาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ได้กล่าวถึงการใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า ไว้ ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 – 4 ซึ่งนับว่าการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญเพราะสามารถใช้นันทิกรเรื่องราว วิชาความรู้ ความคิดต่าง ๆ ไว้ได้และยาวนานกว่าการพูด และยังช่วยสืบทอดวัฒนธรรมด้านสติปัญญา เกี่ยวกับความคิดต่าง ๆ ไว้ได้อย่างยั่งยืนจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ โดยประเภทของการเขียนบางประเภท เช่น การเขียนเรียงความ

นักเรียนต้องมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงจะทำให้งานเขียนน่าสนใจ ซึ่งในเรื่องนี้พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา มีความสามารถในการเขียน คำ ประโยค และข้อความอื่นๆ ได้ แต่ข้อความที่เขียนขาดลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าเด็กในวัยนี้ เป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางด้านภาษา เป็นอย่างดี เพราะเด็กมีความสนใจและมีจินตนาการในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดี และนอกจากนี้ยังชอบแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ในงานศิลปะอีกด้วย การจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีหลายรูปแบบ การสอนรูปแบบชิปปาโมเดล (CIPPA model) เป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นบทบาทผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ พัฒนาขั้นทิสนา แคมมณี (ทิสนา แคมมณี. 2542 : 1-17) โดยมีหลักทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ทำทลายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นให้สมองผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหว ให้ผู้เรียนมีความจดจ่อในการคิด สนุกที่จะคิด ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิดความหมายแก่ตนเอง โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบชิปปาสามารถจัดได้หลากหลายวิธี ตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการ แต่ต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ คือกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย มีการเคลื่อนไหวร่างกายการปฏิบัติจริง การใช้กระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน เช่น การคิดวิเคราะห์ การใช้วิจารณญาณ กระบวนการแก้ปัญหากระบวนการแสวงหาความรู้ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำขั้นตอนการสอนแบบชิปปาที่เสนอแนะไว้โดย ทิสนา แคมมณี มาใช้ซึ่งมี 7 ขั้นตอน คือ การทบทวนความรู้เดิมการสร้างความรู้ใหม่ การทำความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม การสรุปความคิดรวบยอดการแสดงผลการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ให้ผสมผสานกันไปตามสภาพของผู้เรียน และเป้าหมายของการเรียนรู้ จากหลักการการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปาที่กล่าวมา จะเห็นว่ารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบชิปปาให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (วัฒนาพร ระวังบุทกข์. 2542 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัญญานุช ศรีชุม (2548 : 100) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียน

เชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71.97 จึงสรุปว่าการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยและครูที่สนใจในการจัดกิจกรรมเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดหลักการสอนภาษาไทย และยังให้ความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและนำความรู้จากเรื่องที่เรียนไปประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ความรู้ที่นั้นคงทนและจดจำได้แม่นยำอย่างยั่งยืนตลอดไป ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบซิปปา ในการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียน โดยรูปแบบซิปปา

3. สมมติฐาน

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านมาลา ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ในกลุ่มโรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 **ตัวแปรอิสระ** คือ วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

4.2.2 **ตัวแปรตาม** คือ ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

4.3..ขอบข่ายเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

ขอบข่ายเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 การเขียนคำศัพท์

4.3.2 การเขียนประโยค

4.3.3 การเขียนข้อความ

4.3.4 การเขียนเรื่อง

4.4 ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาการจัดการเรียนรู้ 2 สัปดาห์ 3 วัน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้วันละ 2 ชั่วโมง รวม 26 ชั่วโมง โดยจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา 22 ชั่วโมง ทดสอบก่อนและหลังเรียน 4 ชั่วโมง เริ่มการทดลองตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2553 ถึงวันที่ 5 มีนาคม 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่สะท้อนเป็นความคิดของนักเรียน โดยอาศัย ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออโดยใช้ความคิดและจินตนาการของตนตกแต่งเป็นเรื่องราวได้เนื้อหาสาระอย่างสมเหตุสมผล ใช้ภาษาที่ไพเราะ สละสลวย ถูกต้องเหมาะสมกับรูปแบบและเรื่องราว ทำให้งานเขียนนั้นน่าสนใจและน่าติดตาม

5.2 การจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนฝึกศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทำงาน รวบรวมข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มี 7 ขั้นตอน (ทิสนา แคมมณี. 2542 : 11 -12) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่

- ชั้นที่ 3 ชั้นศึกษาทำความเข้าใจ
- ชั้นที่ 4 ชั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม
- ชั้นที่ 5 ชั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้
- ชั้นที่ 6 ชั้นแสดงผลงาน
- ชั้นที่ 7 ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้

5.3 ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถทางการเขียนของนักเรียนที่ใช้จินตนาการความคิดคำนึงหรือประสบการณ์และความคิดริเริ่มของตนในการเขียน โดยใช้ถ้อยคำที่สละสลวย มีแนวคิดที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ด้วยคำที่หลากหลายแล้วจัดกลายอย่างเหมาะสมโดยเริ่มจาก การสร้างคำ การสร้างประโยค การเขียนข้อความ และการเขียนความเรียง โดยใช้ทักษะการคิดคล่อง คิดริเริ่ม คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ ซึ่งได้มาจากการวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ครูผู้สอนได้รูปแบบจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแนวทางที่จะนำไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 6.2 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการคิด และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้เพิ่มขึ้น
- 6.3 ได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนไปพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ความคิดสร้างสรรค์
 - 1.1 แนวคิด ทฤษฎี เรื่องความคิดสร้างสรรค์
 - 1.2 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์
 - 1.3 ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์
 - 1.5 การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.2 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 หลักการสอนของการเขียนสร้างสรรค์
 - 2.4 การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา
 - 3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา
 - 3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
 - 3.3 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา
 - 3.4 บทบาทของครูและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ความคิดสร้างสรรค์

1.1 แนวคิด ทฤษฎี เรื่องความคิดสร้างสรรค์

ทอเรนซ์ Torrance (1971) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ ปรากฏที่เกิดขึ้นได้ โดยไม่มีขอบเขตจำกัด บุคคลสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ในหลายแบบและผลของความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นนั้นมากมายไม่มีข้อจำกัดเช่นกัน

กิลฟอร์ด (Gillford อ้างใน วิจิตร ชูระคำ 2537 : 11-14) ได้อธิบายความสามารถทางสมองมนุษย์เป็น 3 มิติ ซึ่งเรียกทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา (Structure of Intellectual Model) ที่ได้อธิบายวิธีการคิดที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ คือ การคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งลักษณะของการคิดแบบอเนกนัยประกอบด้วยความคิดคล่อง (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดริเริ่ม (Originality) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) มีรายละเอียดดังนี้

ความคิดคล่องแคล่วในการคิด (Fluency) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และสามารถสร้างคำตอบได้ในปริมาณในเวลาจำกัด

ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ลักษณะของความคิดแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดา และไม่ซ้ำกับความคิดที่มีอยู่ทั่วไป

ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง หลายรูปแบบ

ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในทราบละเอียดเพื่อตกแต่ง หรือขยายความคิดหลักให้ได้ความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดและจินตนาการ โดยการสื่อออกมาเป็นสิ่งแปลกใหม่ที่หลากหลายและแตกต่างไปจากเดิมในการวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ดเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการวิจัย

1.2 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

“ความคิดสร้างสรรค์” มีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง และได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2537 : 2) ได้สรุปว่า ความคิดสร้างสรรค์ในเชิงผลงานนั้นต้องเป็นผลงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่า กล่าวคือใช้ได้โดยคนยอมรับ ความคิดสร้างสรรค์ใน

เชิงกระบวนการ คือการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งของหรือความคิดที่มีความแตกต่างเข้าด้วยกัน ความคิดสร้างสรรค์เชิงบุคคล บุคคลนั้นจะต้องเป็นคนที่แปลกเป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้ที่มีความคิดคล่องมีความยืดหยุ่น และสามารถให้รายละเอียดในความคิดนั้น ๆ ได้

อารี พันธุ์ณี (2540 : 6) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอนอกนัย อันนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ ด้วยการคิดคัดแปลง ประยุกต์ จากความคิดเดิม ผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการคิดทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ

วีระวัฒน์ วัฒนา (2542 : 26) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการคิดของบุคคลในลักษณะที่เป็นอนอกนัย (Divergent thinking) คือ ต้องมีความรวดเร็วในการคิด คิดได้อย่างคล่องแคล่ว มีความยืดหยุ่นทางความคิด และเป็นความคิดที่มีความแปลกใหม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

สมคิด กอมณี (2544 : 7) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดได้หลายทาง แปลกใหม่ มีคุณค่า ซึ่งจะนำไปสู่การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545: 14) ได้ให้ความหมายความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การขยายขอบเขตการคิดออกไปจากกรอบความคิดเดิมที่มีอยู่ สู่ความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับปัญหาที่เกิดขึ้น

ณัฐวรรณ ขนชัยภูมิ (2546 : 28) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถหรือกระบวนการทางสมองที่คิดได้หลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้แปลกใหม่ คิดในลักษณะอนอกนัยอันนำไปสู่การคิดและเชื่อมโยงผสมผสานให้เกิดสิ่งใหม่ รวมทั้งการคิดและการค้นพบการแก้ปัญหาใหม่ ตลอดจนความสำเร็จในการค้นพบทฤษฎีต่าง ๆ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

ดวงพร พิทักษ์วงศ์ (2546 : 10) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดหลากหลายเชื่อมโยงสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้โดยการจัดประสบการณ์ที่กระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ สัมผัสสิ่งแปลกใหม่ เพื่อสร้างผลงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร

ปาริชาติ อินทร์พยุง (2547 :11) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดสิ่งแปลกใหม่ได้หลายทิศทาง และเมื่อพบปัญหาก็สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วด้วยวิธีการที่ดีเยี่ยม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สุวรรณ ก้อนทอง (2547 : 32) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถส่วนบุคคลในการสร้างสรรค์งานต่าง ๆ ผ่านความคิด โดยไม่ซ้ำแบบใคร และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พัฒนาจากเดิม ซึ่งความสามารถนี้ติดตัวบุคคลนั้นมาแต่กำเนิด แต่สามารถฝึกฝนหรือสร้างสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

แอนเดอร์สัน (Anderson .1959 : 7) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดแก้ปัญหาด้วยความคิดอย่างลึกซึ้ง ที่นอกเหนือไปจากความคิดอย่างปกติธรรมดา เป็นลักษณะภายในตัวบุคคลที่สามารถจะคิดได้หลายแง่มุม และผสมผสานจนได้ผลิตผลใหม่ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ทอเรนซ์ (Torrance.1962 : 16) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดสร้างสรรค์ผลิตผล หรือสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ไม่รู้จักมาก่อน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะเกิดจากการรวมเอาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์เดิมแล้วเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ ๆ สิ่งที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่มีสมบูรณ์อย่างแท้จริง อาจออกมาในรูปของผลิตผลทางศิลปะ วรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรืออาจเป็นเพียงกระบวนการเท่านั้น

วอลลาซ และ โคแกน (Wallach & Kogan. 1965 :34) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดโยงสัมพันธ์ คือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ ก็จะเป็นสะพานให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไปอย่างสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเห็นคำว่า ปากกา ก็นึกถึง กระดาษ ดินสอ ฯลฯ ยิ่งคิดได้มากเท่าใดยิ่งแสดงถึงศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์มากเท่านั้น

กิลฟอร์ด (Guilford :1967) ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดแบบแยกนัย (Divergent thinking) คือคิดหลายทาง หลายแง่มุม คิดกว้างไกล ลักษณะการคิดเช่นนี้นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์แปลกใหม่ รวมทั้งการแก้ปัญหาได้สำเร็จ การคิดแบบแยกนัยนี้ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคล่องในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความละเอียดลออ (Elaboration)

อาร์โนลด์ (Arnold. 1988 : 92) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การกระทำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา หรือความสามารถในการคิดแบบเปิด คิดออกนัย และคิดในหนทางที่ไม่เหมือนกัน โดยความคิดสร้างสรรค์ต้องประกอบด้วย 4 อย่าง คือคิดสิ่งใหม่ (Novel) เป็นสิ่งสัมพันธ์กัน (Relevance) เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกัน (Conflict) และเป็นสิ่งที่ต้องประเมินผล (Evaluation)

มาเยสกี นิวแมน และ วูดคอฟสกี (Mayesky, Neuman & Wloodkowski. 1985 : 3) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง แนวทางของการคิด หรือการกระทำบางสิ่งบางอย่าง ที่เป็นลักษณะเริ่มแรกสำหรับบุคคลอื่น และเน้นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับคนคิด หรือคนอื่น ๆ ซึ่งก็คือ มีหนทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาหรือการสร้างผลผลิตใหม่ ๆ เช่น เพลง โคลงกลอน และเครื่องจักรใหม่ เป็นต้น

สรุปความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแสดงความคิดรูปแบบที่แปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำแบบใคร โดยอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้หลอมรวมทางด้านความคิดแล้วสร้างผลิตผลในรูปแบบต่างๆ ออกมา เช่น งานประดิษฐ์ งานด้านการออกแบบ เป็นต้น

1.3 ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ฉัฐวรรณ ขนชัยภูมิ (2546 : 29) กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์ช่วยสร้างนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ทั้งยังช่วยให้เด็กได้พัฒนา ด้านร่างกายสติปัญญา และยังเป็นส่งเสริมให้เด็กได้สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง เพื่อสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และช่วยให้เกิดความสะอาดสบายรวดเร็ว ประหยัดเวลาแรงงานและเศรษฐกิจ เกิดความเจริญก้าวหน้าเจริญก้าวหน้าทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นลักษณะที่สำคัญควรได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังให้กับเด็ก

สุวรรณ ก้อนทอง (2547 : 34) กล่าวถึง ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีความสำคัญต่อการสร้างบุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นในตนเองความภาคภูมิใจ การกล้าแสดงออกเป็นการเปิดโอกาสในการคิด สำรวจค้นคว้า และทดลองแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้แก่เด็กเพื่อจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และสร้างความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศชาติต่อไป

เฮิร์ลอค (Hurlock.1972 : 319) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถให้ความสนุกสนานและความพึงพอใจแก่เด็ก มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก ไม่มีอะไรที่ทำให้เด็กรู้สึกหดหู่ได้เท่ากับงานสร้างสรรค์ของเขาถูกตำหนิ ถูกดูถูก หรือถูกว่าสิ่งของที่เขาส่งมานั้นไม่เหมือนของจริง

เจอร์ซิลด์ (Jersild.1972 : 153 - 158) กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ส่งเสริมสุนทรียภาพ เด็กจะรู้สึกชื่นชม และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผู้ใหญ่ควรทำเป็นตัวอย่าง โดยการยอมรับและชื่นชมในผลงานของเด็ก การพัฒนาสุนทรียภาพแก่เด็ก โดยให้เด็กเห็นว่าทุก ๆ อย่างมีความหมาย การส่งเสริมให้รู้จักสังเกตสิ่งที่แปลกจากสิ่งธรรมดาสามัญให้ได้ยินในสิ่งที่ไม่เคยได้ยิน และหัดให้เด็กสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

2. เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ การทำงานสร้างสรรค์เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ ลดความกดดัน ความคับข้องใจ และความก้าวร้าว

3. สร้างนิสัยในการทำงานที่ดี ขณะที่เด็กทำงานครูควรสอนระเบียบและนิสัยที่ดีในการทำงานควบคู่ไปด้วย เช่น หัดให้เด็กรู้จักเก็บของเป็นที่ ล้างมือเมื่อทำงานเสร็จ เป็นต้น

4. เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมือ เด็กจะสามารถพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่จากการเล่น การเคลื่อนไหว การเล่นเกม และการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก จากการตัดกระดาษ ประดิษฐ์ภาพ วาดภาพด้วยนิ้วมือ การต่อภาพ การเล่นเกมกระดานตะปู

5. เปิดโอกาสเด็กได้สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง เด็กจะชอบทำกิจกรรมและใช้วัสดุต่างๆ ซ้ำ ๆ กัน เพื่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น ครูจึงควรจัดหาวัสดุต่าง ๆ ไว้ให้เด็กมีโอกาสพัฒนาการทดลองของตน เช่น กล้องยาสีฟัน เปลือกไข่ และเศษวัสดุเหลือใช้ เพื่อให้เขาฝึกสมมุติเป็นนักก่อสร้าง หรือสถาปนิก

สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ มีความสำคัญในการเป็นพลังขับเคลื่อนตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้ศาสตร์แขนงต่าง ๆ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่เพราะได้รับการสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อความเจริญของงามของสังคมตามลำดับ

1.4 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

กิลฟอร์ด (Guilford, 1967 : 62) ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1.4.1 ความคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างรวดเร็ว และปริมาณคำตอบนั้นไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกันในเวลาจำกัด แบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1) ความคล่องแคล่วด้านถ้อยคำ (Word fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำได้อย่างคล่องแคล่ว

2) ความคล่องแคล่วทางด้านความเชื่อมโยง (Association fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนหรือคล้ายกันให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ในเวลาที่กำหนด

3) ความคล่องแคล่วด้านการแสดงออก (Expressional fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค โดยการนำถ้อยคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

4) ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการได้ในเวลาที่กำหนด โดยการคิดหลาย ๆ วิธี แล้วเลือกวิธีที่ดีและเหมาะสมที่สุด

1.4.2 ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) คือ ความสามารถในการหาคำตอบได้ หลายประเภทหรือหลายทิศทาง แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) *ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous flexibility)* เป็นความสามารถที่จะคิดได้หลายอย่างอย่างอิสระ

2) *ความคิดยืดหยุ่นด้านการดัดแปลง (Adaptive flexibility)* เป็นความสามารถที่จะคิดได้หลากหลาย และสามารถคิดดัดแปลงสิ่งหนึ่งไปเป็นหลายสิ่งได้ เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายด้วยวิธีที่ไม่ซ้ำแบบกัน เป็นความคิดที่เสริมความคิดคล่องแคล่วให้มีคุณภาพมากขึ้น

1.4.3 ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) คือ ความคิดในรายละเอียดที่นำมาตกแต่งความคิดครั้งแรกให้สมบูรณ์ เกิดเป็นภาพชัดเจนและได้ความหมายสำหรับพัฒนาการของความคิดละเอียดลออนั้น จะพบว่าบุคคลที่มีความคิดละเอียดลออสูงจะมีการสังเกตสูงตามไปด้วย และเด็กผู้หญิงมักจะมีความคิดละเอียดลออสูงกว่าเด็กผู้ชายในวัยเดียวกัน นอกจากนี้ความคิดละเอียดลออจะขึ้นอยู่กับอายุของแต่ละคนอีกด้วย กล่าวคือ อายุยิ่งมากก็จะมีความคิดละเอียดลออมากขึ้น นอกจากนี้ กิลฟอร์ด และฮูเปินอร์ (Guilford & Hoepfner. 1971 :125-143) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์เพิ่มเติม และพบว่าความคิดสร้างสรรค์ต้องมียุทธศาสตร์ประกอบอย่างน้อย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ความคิดริเริ่ม
- 2) ความคิดคล่องตัว
- 3) ความคิดยืดหยุ่น
- 4) ความคิดละเอียดลออ
- 5) ความไวต่อปัญหา
- 6) ความสามารถในการให้นิยามใหม่
- 7) ความซึ่มซาบ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์มีหลายลักษณะ จากการค้นคว้าของกิลฟอร์ด ส่วนใหญ่จะใช้เพียง 3 องค์ประกอบ คือ ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว และความคิดยืดหยุ่น ทั้งนี้เพราะความคิดละเอียดลออนั้นได้สอดแทรกอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน และมีข้อจำกัดเกี่ยวกับอายุ เพศ และคุณสมบัติด้านการสังเกตอีกด้วย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ คือ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออ

1.5 การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มีหลากหลายวิธี นักวิชาการขอเสนอไว้ดังนี้
 อารี พันธุ์มณี (2540 :71) กล่าวว่า การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีอยู่ในกิจกรรม
 แทบทุกกิจกรรมในหลักสูตร หรือทุกมวลประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนเป็นต้นว่า กิจกรรมด้าน
 ศิลปะ การวาดภาพ ระบายสี กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมด้านดนตรี การร้องเพลง การเล่น
 ดนตรีทุกชนิด งานปั้น กิจกรรมทางด้านภาษาไทย เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้ต้องอาศัยเทคนิควิธีการและการ
 จัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1.5.1. กิจกรรมทางภาษา

จัดกิจกรรม การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ไว้ด้วยกันและตั้ง
 จุดมุ่งหมายในกิจกรรมดังนี้

1) ฝึกความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิด
 ละเอียดลออ

2) ฝึกการแสดงออกทางความคิด

3) ฝึกความกล้าคิด กล้าพูด

4) ฝึกการบรรยายอย่างสร้างสรรค์

5) ส่งเสริมความคิดจินตนาการ

ตัวอย่าง เช่น กิจกรรมตั้งชื่อจากเรื่องสั้นให้มากที่สุด กิจกรรมแต่งเรื่องจาก
 ภาพ กิจกรรมเรียงคำเป็นความเรียง กิจกรรมปริศนาคำทาย เป็นต้น

1.5.2 กิจกรรมความคิดคำนึง

กิจกรรมความคิดคำนึง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความคิด และการแสดงความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่
 กำหนดให้ เพื่อฝึกให้เป็นคนกล้าคิด กล้าเล่นกับจินตนาการของตน และพร้อมทั้งพยายามสร้าง
 จินตนาการ ให้เป็นผลสำเร็จ หรือผลิตเป็นผลงานได้ จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้ คือ

1) ส่งเสริมความกล้าคิด กล้าเดาอย่างอิสระ

2) ส่งเสริมความคิดอ่อนน้อม

3) ส่งเสริมให้บรรยายความรู้สึก และความคิดของตน

4) ส่งเสริมความมีอารมณ์ขัน

5) ส่งเสริมจินตนาการ

6) ฝึกความว่องไวในการสังเกต

ตัวอย่างกิจกรรม เช่น กิจกรรมสงสัยให้ทาย โดยให้ทายวัตถุในถุง กิจกรรม
 ตั้งชื่อน้ำหอมกิจกรรมแต่งเรื่องจากหัวข้อที่สมมุติขึ้น เช่น หัวข้อ “แมวไม่กินปลา” เป็นต้น

ทอเรนซ์ (Torrance. 1964 : 56 - 58) ได้กล่าวถึงหลัก 5 ประการในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ยอมรับคำถามของเด็ก ได้แก่ การตอบคำถามของเด็กอย่างเพียงพอหลายครั้ง เด็กมักจะตอบคำถามแปลก ๆ คำถามที่หาคำตอบไม่ได้ แต่ผู้ใหญ่ก็ต้องยอมรับว่า คำถามเหล่านั้น เป็นเหมือนคำถามธรรมดา และแสดงความชื่นชม ผู้ใหญ่ที่ตอบสนอง โดยการขู่หรือหลบเลี่ยง จะทำลายความสนุกสนานเพลิดเพลินที่จะค้นหาคำตอบ และการแก้ปัญหา ควรจะส่งเสริมให้เด็กได้วิเคราะห์และหาคำตอบที่แตกต่างออกไปบนพื้นฐานของประสบการณ์ที่แตกต่างของเด็กแต่ละคน

2. ยอมรับความคิดเชิงจินตนาการ และพิศวงธรรมดาของเด็ก

3. แสดงให้เห็นว่าความคิดเหล่านั้นของเด็กมีคุณค่า

4. จัดหาโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองขณะเดียวกันผู้ใหญ่ก็แสดงออกถึงความเชื่อถือว่าว่างใจในตัวเด็ก สำหรับในเรื่องนี้ มีหลักการเรียนรู้ข้อหนึ่งกล่าวไว้ว่า “ทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นตัวและทำกิจกรรมด้วยตัวของเขาเองและจะไม่บอกเขาเลยว่าเขาสามารถเรียนด้วยตัวของเขาเอง” ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการเริ่มต้นด้วยตัวของเขาเองได้มีการวิจัยและค้นคว้าในเรื่องนี้ และพบว่าเด็กเกือบทุกคนมีคุณสมบัติข้อนี้ ปัญหาจึงมีอยู่ที่ว่าพ่อ แม่ และครู จะรักษาคุณสมบัติให้คงอยู่ต่อไปได้อย่างไร เพราะว่ามันจะถูกกีดขวางด้วยการควบคุม อย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน สิ่งที่ครูจะทำได้ในเรื่องนี้ก็คือสอนเนื้อหาให้น้อยลง และจัดให้มีเวลามากขึ้นสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการคิดอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับวิชานั้น ๆ

5. ให้เวลาที่จะปฏิบัติการเรียนรู้ โดยปราศจากการวัดผล ผู้เรียนต้องการช่วงเวลาที่เขาสามารถเรียนโดยไม่ต้องเกรงว่า จะมีผลต่อคะแนน หรือการประเมินผล การวัดผลจากภายนอก ซึ่งได้แก่ การวัดผลการเรียนของผู้เรียน โดยใช้คะแนนเป็นเครื่องตัดสินด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนอย่างรวดเร็ว ถ้าให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าถูกขู่ขังให้ตอบหรือแสดงออกไปตามแนวทางที่ครูต้องการผู้เรียนจะกลัวครูดำเนินหรือถูกตัดคะแนน จึงเกิดความรู้สึกที่จะป้องกันตนเอง โดยผู้เรียนจะไม่แสดงออกถึงความคิดหรือประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ ของตน ความรู้สึกนี้จะค่อย ๆ สะสมจนกระทั่งเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ขึ้น ผู้เรียนจะรู้สึกท้อแท้ที่จะขบคิดแก้ปัญหา เพราะคิดว่าถึงทำไปก็ไม่มีประโยชน์ นอกจากจะล่าช้ากว่าคนอื่น แล้วยังอาจถูกเพ่งเล็งอีกด้วย

สรุปว่า การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนควรจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการจัดบรรยากาศให้เด็กรู้สึกเป็นอิสระในการคิด พุด และ

แสดงการกระทำ โดยครุมีหน้าที่คอยกระตุ้น และให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้ได้รู้จักคิด และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนาขึ้น

2. เอกสารเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative writing) เป็นการเขียนถ่ายทอดความคิดและจินตนาการอันแปลกใหม่ของผู้เขียน โดยมีผู้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

วีระวัฒน์ วัฒนา (2542 : 33) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนมีอิสระในการเขียน และในการเขียนนั้นผู้เขียนต้องใช้ประสบการณ์ จินตนาการ และความสามารถทางภาษาที่ตนมีอยู่ในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด ที่ไม่ซ้ำแบบของใคร เป็นลักษณะเฉพาะของผู้เขียนเองรวมทั้งแสดงออกถึงความสามารถในการคิดอย่างคล่องแคล่ว ยืดหยุ่น และแปลกใหม่ทางด้านความคิด

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547 : 3) ได้สรุปความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็น การเขียนที่มีลักษณะของการคิดริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

เดือนใจ ทรงกำพล (2550 : 21) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งจินตนาการของผู้เขียนให้ผู้อื่นได้รับรู้เข้าใจในลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เขียนออกมาในรูปแบบอิสระตามความพอใจมิได้ลอกเลียนแบบผู้ใด

ทอร์เรนซ์ (Torrance. 1964) ได้กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการเขียนแสดงความคิดที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อมที่ผิดแผกแตกต่างไปจากธรรมชาติได้

สรุปได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและจินตนาการ โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เขียนออกมาในรูปแบบที่แปลกใหม่มิได้ลอกเลียนแบบผู้ใด

2.2 จุดมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าการเขียนในแต่ละครั้งนั้นย่อมมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเสมอ ซึ่งในการเขียนครั้งหนึ่งอาจจะประกอบด้วยจุดมุ่งหมายข้อเดียว หรือหลายข้อก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เขียนเป็นหลัก การเขียนเชิงสร้างสรรค์ก็เช่นเดียวกับงานเขียนอื่น ๆ ดังที่

กรณีการ์ พวงเกษม (2533 : 33) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายหลักของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังนี้

1. เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาในทางสร้างสรรค์ และเข้าใจแนวคิดของผู้อื่น
2. เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่าและชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรมสามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้
3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และสังคม
4. ครูจะต้องช่วยสังเกต เสริมการสังเกต การสร้างเรื่อง และการเขียนที่ชัดเจนเป็นรายบุคคลด้วยการออกความเห็นและการชมเชยส่วนที่ดี
5. เด็กจะต้องได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากครูให้บนกระดาน
6. ประสบการณ์ที่ได้รับจากการอภิปรายร่วมกัน จะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนมากกว่าการเขียนแต่เพียงอย่างเดียว

2.3 การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ทอเรนซ์ ได้เสนอหลักการในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้หลายประการ ซึ่งมีการเน้นที่ตัวครูกับนักเรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เด็กถามและให้ความสนใจต่อคำถามที่แปลกๆ ของเด็กและเขายังเน้นการเน้นว่าพ่อแม่หรือครูควรมุ่งที่คำตอบที่ถูกแต่เพียงอย่างเดียว เพราะการแก้ปัญหาแม้เด็กจะใช้วิธีเดา เสี่ยงบ้างก็ควรจะยอม แต่ควรกระตุ้นให้เด็กวิเคราะห์ค้นหาเพื่อพิสูจน์การเดาโดยใช้การสังเกตและประสบการณ์ของเด็กเอง
2. ตั้งใจฟังและจะเอาใจใส่ต่อความคิดแปลกๆ ของเด็กด้วยใจเป็นกลางเมื่อเด็กแสดงความคิดเห็นในเรื่องใด แม้จะเป็นความคิดที่ยังไม่เคยได้ยินมาก่อน ผู้ใหญ่ก็อย่าเพิ่งตัดสินและลิดรอนความคิดนั้น แต่รับฟังไว้ก่อน
3. กระตือรือร้นต่อคำถามที่แปลกๆ ของเด็กด้วยการตอบคำถามอย่างมีชีวิตชีวาหรือชี้แนะให้เด็กตอบคำถามจากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเอง
4. แสดงและเน้นให้เด็กเห็นว่าความคิดของเด็กนั้นมีคุณค่า และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ เช่น จากภาพที่เด็กวาด อาจจะนำไปเป็นลายถ้วยชาม ภาพขณะ เป็นภาพปฏิทินบัตร ส.ค.ส. เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจและมีกำลังใจที่จะคิดสร้างสรรค์ต่อไป
5. กระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ควรให้โอกาสและเตรียมการให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง และยกย่องเด็กที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูอาจจะเปลี่ยนบทบาทเป็น

ผู้ชี้แนะ ลดการอธิบายและการบรรยายลงบ้าง แต่เพิ่มการให้เรียนมีส่วนร่วมริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองมากขึ้น

6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ ค้นคว้าอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ โดยไม่ต้องใช้วิธีผู้ช่วยด้วยคะแนน หรือการสอบ การตรวจสอบ เป็นต้น

7. พึงระลึกว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กจะต้องใช้เวลาพัฒนาอย่างค่อยเป็น ค่อยไป

8. ส่งเสริมให้เด็กใช้จินตนาการของตนเองและยกย่องชมเชย เมื่อเด็กมีจินตนาการที่แปลกและมี

สรุปว่า จุดมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิด จินตนาการ เรียนรู้ในด้านการเขียน

2.4 การประเมินผลการวัดการเขียนสร้างสรรค์

วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้มีผู้ให้แนวทางและเสนอแนะดังต่อไปนี้

กรณีการ พวงเกษม (2532 : 148 – 159) กล่าวถึงการวัดพฤติกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีที่สุดและตรงที่สุดคือ

1. ประเมินผลตามจุดมุ่งหมาย เพื่อดูว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่แสดงออกโดยการเขียนเข้าขั้นและมีการลำดับเนื้อเรื่องได้ดีหรือไม่ ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้หรือไม่ โดยใช้ข้อสอบอัตนัย และตรวจให้คะแนนด้วยวิธีจัดอันดับคุณภาพ เช่น กำหนดเรื่องมาให้เขียนเรื่องจากภาพ พร้อมทั้งบอกเกณฑ์ในการตอบและให้คะแนนไว้ด้วยแล้วให้คะแนนโดยโดยคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

1.1 การสอบเขียนเรื่องด้วยวิธีให้เขียนตอบบนกระดาษ มีข้อดีและสะดวกตรงที่มีหลักฐานให้ผู้ตรวจพิจารณาได้นานและตรงกับความต้องการจะวัดความสามารถด้านการเขียนของผู้เรียน โดยตรง แต่ก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องใช้วิธีนี้เสมอไป อาจจะใช้วิธีให้พูดก็ได้ โดยเฉพาะในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ให้ผลัดกันออกมาพูดสั้น ๆ หน้าชั้น เรื่อง “วันปิดภาคเรียน” เรื่อง “สัตว์เลี้ยงของฉัน” หรือพูดจากภาพที่ครูนำมาให้ดู หรือพูดต่อนิทานที่ครูเล่าส่วนในระดับที่สูง เช่น ประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 อาจจะให้พูดเรื่องยาว ๆ ให้พูดแบบต่าง ๆ เช่นพูดอภิปรายได้วาที เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนด วิธีให้คะแนนใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ

1.2 การสอบเขียนเรื่องที่ครูไม่ควรกระทำอย่างยิ่งคือ การสอบที่ครูพูดหรืออ่านให้ฟังก่อน 1 จบ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่ครูอ่าน วิธีนี้ไม่มีลักษณะเป็นการสังเคราะห์แต่เป็นการทดสอบความจำซึ่งไม่ได้วัดพัฒนาการทางด้านจินตนาการในการใช้ภาษาได้เลย

1.3 การกำหนดหัวข้อเรื่องควรกำหนดให้ทุกคนเขียนจากหัวข้อเดียวกัน ไม่ควรให้เลือก มิฉะนั้นจะทำให้ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างยุติธรรม และทำให้การตรวจให้คะแนนยุ่งยากโดยไม่จำเป็น

1.4 การสอบเขียนเรื่องของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ควรกำหนดขอบเขตในการเขียนให้ชัดเจน เช่น อาจารย์จะให้ละเอียดลงไปว่าต้องการให้เขียนในแง่ใด ต้องการตัวอย่างหลักวิชาการใดมาสนับสนุนบ้าง ก็ประการ เป็นต้น เป็นการสอบถามที่ผู้สอบต้องการจะวัดและควรชี้แจงให้นักเรียนทราบคร่าว ๆ ด้วยว่า วิธีเขียนเรื่องให้ได้คะแนนดีนั้นจะต้องทำอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งบอกหลักเกณฑ์การให้คะแนนไว้ด้วย การที่ต้องกำหนดขอบเขตการให้คะแนนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นก็เพื่อให้การสอบเขียนเรื่องมีลักษณะเป็นปรนัยยิ่งขึ้นนั่นเอง

1.5 ถ้าสอบเขียนเรื่องกับนักเรียนจำนวนมาก ๆ และต้องการให้ผลสอบมีความเชื่อมั่นสูงขึ้น ก็จำเป็นต้องปรับปรุงวิธีสอบให้เป็นแบบจำกัดคำตอบหรือปรนัยแบบเลือกตอบ โดยแทนที่จะวัดผลผลิตจากข้อความที่นักเรียนเขียนเรียบเรียง โดยตรงก็ใช้วิธีวัดสมรรถภาพของสมองที่ใช้ในการผลิตข้อความนั้นแทน

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544 : 36 – 38) ได้กล่าวถึงการวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าเพื่อให้การให้คะแนนมีความเป็นปรนัยที่สุดจึงเลือกการกำหนดคุณภาพของงานเป็นข้อความที่เจาะจง ยึดติดกับเนื้อหาที่ต้องการวัด (Specific scoring rubrics) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแยกตามแต่ละองค์ประกอบย่อยแล้วสรุปเป็นคะแนนรวมทีหลัง (Analysis rubrics) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

รายการ	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน(10)
1.การตั้งชื่อเรื่อง	1. ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องที่เขียน (1 คะแนน) 2. ไม่ตั้งชื่อเรื่อง หรือตั้งชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน(0 คะแนน)	1
2. การสื่อความลำดับความคิด	1. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่องถ่ายทอดความคิดได้เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน (4 คะแนน)	4

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

รายการ	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน(10)
	2. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพ และชื่อเรื่องถ่ายทอดความคิด ได้เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดสับสนบางตอน (3 คะแนน)	
	3. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพ และชื่อเรื่องเรียงลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง แต่ถ่ายทอดความคิดไม่เป็นเอกภาพ (2 คะแนน)	
	4. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพ และชื่อเรื่องถ่ายทอดความคิดไม่เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดสับสน แต่สามารถเข้าใจได้ (1 คะแนน)	
	5. เขียนไม่ได้ใจความ หรือใจความไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่อง (0 คะแนน)	
3. การแสดงความคิดสร้างสรรค์	1. มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก นำเสนอเรื่องที่น่าสนใจและสอดแทรกคุณธรรม ข้อคิดข้อปฏิบัติหรือคติสอนใจ (3 คะแนน)	3
	2. มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก นำเสนอเรื่องที่น่าสนใจหรือสอดแทรกคุณธรรม ข้อคิด ข้อปฏิบัติหรือคติสอนใจ (2 คะแนน)	
	3. มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก แต่การนำเสนอเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่มีสอดแทรกคุณธรรม ข้อคิด ข้อปฏิบัติคติสอนใจ(1 คะแนน)	
	4. ไม่มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก หรือมีความคิดแปลกใหม่ในทางลบ (0 คะแนน)	
4. การใช้ภาษา	1. ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย และเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง (2 คะแนน)	2
	2. ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องเหมาะสม อาจมีคำฟุ่มเฟือยบางแห่งและเขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ (1 คะแนน)	
	3. ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสม มีคำฟุ่มเฟือย และเขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 2 คำ ขึ้นไป (0 คะแนน)	

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (วิภาฤดี วิภาวิน. 2543 : 30 ; อ้างอิงมาจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 51) กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยดัดแปลงมาจากเกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance ดังนี้ ในแต่ละกิจกรรมตรวจให้คะแนน 3 ด้าน คือ

1. ความคิดคล่อง ให้พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปตามเงื่อนไขของคำถาม โดยให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนน ตามปริมาณคำตอบที่ไม่ซ้ำกัน
2. ความคิดยืดหยุ่น ให้พิจารณาจากคำตอบที่ไม่อยู่ในทิศทางเดียวกัน หรือคำตอบที่อยู่ในประเภทที่แตกต่างกัน โดยให้คะแนนเป็นกลุ่มหรือประเภทละ 1 คะแนน
3. ความคิดริเริ่ม ให้พิจารณาจากสัดส่วนของความถี่ของคำตอบของนักเรียนทั้งหมดตามวิธีการของ Cropley คำตอบใดที่กลุ่มตัวอย่างซ้ำกันมาก ๆ ก็ให้คะแนนน้อยหรือไม่ได้เลย ถ้ายังตอบซ้ำกับคนอื่นน้อย หรือไม่ซ้ำกับคนอื่นเลยก็จะได้คะแนนมากขึ้น เกณฑ์การให้คะแนนยึดหลักดังนี้

คำตอบซ้ำ 12 % ขึ้นไป ให้	0 คะแนน
คำตอบซ้ำ 6 - 11 % ขึ้นไป ให้	1 คะแนน
คำตอบซ้ำ 3 - 5 % ขึ้นไป ให้	2 คะแนน
คำตอบซ้ำ 2 % ขึ้นไป ให้	3 คะแนน
คำตอบซ้ำ 1 % ขึ้นไป ให้	4 คะแนน

คะแนนความคิดสร้างสรรค์หาได้จากผลบวกของคะแนนความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มในแต่ละกิจกรรมมารวมกัน เป็นผลบวกของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคน

4. คะแนนความคิดละเอียดลออ ให้พิจารณาจากความสามารถในการนำคำมาเขียนเป็นเรื่องราวแปลกใหม่ น่าสนใจ และมีความยาวพอที่จะให้เรื่อง ได้ใจความสมบูรณ์ โดยพิจารณาจากการเชื่อมโยงความคิด การเสนอเนื้อเรื่อง การใช้ภาษา เนื้อหาสาระ

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนใช้จินตนาการ ความคิดคำนึง หรือประสบการณ์และความคิดริเริ่มของตนในการเขียน โดยใช้คำที่หลากหลายแล้วจัดกลายอย่างเหมาะสม โดยเริ่มจาก การสร้างคำ การสร้างประโยค การเขียนข้อความ และการเขียนความเรียง

3. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา

3.1 แนวคิดการจัดการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา

ผู้เสนอแนวคิดการจัดการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา คือทิสนา แคมมณี แนวคิดหลักการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปาโมเดลมาจากแนวคิดทางการศึกษาของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งเป็นผู้คิดเรื่องการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ เปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับเป็นผู้เรียน และเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้เป็นผู้จัดการประสบการณ์การเรียนรู้ เปลี่ยนจุดเน้นการเรียนรู้อยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าผู้สอนผู้เรียนกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน หมายถึง การให้ผู้เรียนเป็นจุดสนใจ (Center of attention) หรือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม (Active Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ตื่นตัว ตื่นใจ มีใจจดจ่อผูกพันกับสิ่งที่ทำการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาโมเดลมาจากแนวคิดหลัก 5 แนวคิด ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษา (ทิสนา แคมมณี, 2542 : 16) ได้แก่

1. แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism)
2. แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group process and Cooperative learning)
3. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning readiness)
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process learning)
5. แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning)

ทิสนา แคมมณี (2542 : 10) กล่าวว่า "ชิปปาเป็นวิธีหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษา รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการแลกเปลี่ยนความรู้ การได้เคลื่อนไหวทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ เช่นกระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการจัดการ เป็นต้น และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นวิธีการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ทำให้บรรยากาศในการเรียนรู้เต็มไปด้วยกระตือรือร้น ตื่นเต้น ไม่เบื่อหน่าย นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีอิสระในการตัดสินใจ ในการตอบคำถาม และการสร้างความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจได้รับการยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจจะทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ อาร์ พันธัมณี (2540 : 11) ที่กล่าวว่า

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นกระบวนการที่เหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สามารถนำกระบวนการไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา ทำให้ยอมรับว่า คนเราชอบที่จะเรียนรู้สร้างสรรค์ด้วยการทำกิจกรรม และศึกษาการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาโมเดล

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา

ทฤษฎีที่มีหลักการและแนวคิดที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่ง ทิศนา แคมมณี (2548 : 66-98) ประมวลไว้สรุปได้ ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner) ที่เชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะรับสิ่งที่ตนเองสนใจและกระบวนการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการการค้นพบด้วยตนเอง (Discovery Learning) ซึ่งเขากล่าวว่า มนุษย์มีพัฒนาการทางสติปัญญา แบ่งได้ 3 ขั้นใหญ่ ๆ คือ

1.1 ขั้นตอนการเรียนรู้จากการกระทำ (Enactive Stage)

1.2 ขั้นตอนการเรียนรู้จากความคิด (Iconic Stage) สามารถเรียนรู้จากภาพแทนของจริงได้ และขั้นการเรียนรู้จากของจริง

1.3 ขั้นการเรียนรู้จากสัญลักษณ์และนามธรรม (Symbolic Stage)

2. ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางเซวี่ปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) และวิกีออสกี (Vygotsky) ซึ่งอธิบายว่า โครงสร้างทางสติปัญญา (Schema) ของบุคคลมีการพัฒนาผ่านทางกระบวนการดูดซึมหรือซึมซับ (Assimilation) และกระบวนการปรับ โครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เพื่อให้บุคคลอยู่ในสถานะสมดุล (Equilibrium) ซึ่งเพียเจต์เชื่อว่า คนทุกคนจะมีพัฒนาการไปตามลำดับขั้นตอนจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและสังคม ส่วนวิกีออสกีให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมกับสังคมและภาษามากขึ้น นักทฤษฎีกลุ่มนี้ให้ความเห็นว่า แม้โลกนี้จะมีจริง แต่ความหมายของสิ่งต่าง ๆ มิได้อยู่ในตัวของมันเอง สิ่งต่าง ๆ มีความหมายขึ้นมาจากการคิดของคนที่รับรู้สิ่งนั้น ๆ ดังนั้น สิ่งต่าง ๆ ในโลกจึงไม่มีความหมายที่ถูกต้องหรือเป็นจริงที่สุด แต่ขึ้นอยู่กับการให้ความหมายของคนในโลกดังนั้นทฤษฎีนี้จึงให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการของบุคคลในการแปลความหมายและสร้างความรู้ความเข้าใจจากประสบการณ์ต่าง ๆ และถือว่าสมองเป็นเครื่องมือสำคัญที่บุคคลใช้ในการแปลความหมายของประสบการณ์ต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล จะขึ้นอยู่กับการรับรู้ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความสนใจ และภูมิหลังของแต่ละบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการสร้างความหมายของข้อมูลและประสบการณ์ต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลจะต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญาในการจัดกระทำ (Action On) มิใช่เพียงการรับ (Taking In) ข้อมูลเท่านั้น

3. ทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้โดยชิ้นงาน (Constructionism) เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เช่นเดียวกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้คือซีมัวร์เพพอร์ท (Seymour Papert) แห่งสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology) เพพอร์ทได้มีโอกาสร่วมงานกับเพียเจต์และได้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นมาใช้ในวงการศึกษานาวคิดของทฤษฎีนี้คือ การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาในโลกก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเอง ความรู้ที่สร้างขึ้นจะมีความหมายและอยู่คงทน ไม่ลืมนง่าย นอกจากนั้นผู้เรียนจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ และความรู้ที่สร้างขึ้นจะเป็นฐานที่มั่นคง ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ต่อไปเรื่อย ๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทิศนา เขมมณี (2548 : 98) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบนี้คือ สลาบิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และ (Roger Johnson) เขากล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป เรามักจะไม่ให้ความสำคัญและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ส่วนใหญ่เรามักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักจะถูกกลบเลือนหรือมองข้ามไปทั้ง ๆ ที่มีผลการวิจัยชี้ชัดว่า ความรู้สึของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อ โรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อการเรียนรู้มาก ทั้งนี้จอห์นสันและจอห์นสัน (ทิศนา เขมมณี. 2548 : 99 ; อ้างอิงจากJohnson and Johnson. 1994 : 31-32) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะ คือ

4.1 ลักษณะการแข่งขันกัน ในการศึกษาการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่องหรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่าง ๆ

4.2 ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้

4.3 ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยเหลือกันเรียนรู้ คือ ต่างคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นรู้ด้วย

จอห์นสันและจอห์นสันชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันมักส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขัน ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเคยชินต่อการแข่งขันเพื่อแข่งขันชิงผลประโยชน์มากกว่า

การร่วมมือกันแก้ปัญหา อย่างไรก็ตาม เขาแสดงความเห็นว่า เราควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะ โดยรู้จักใช้ลักษณะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ทั้งนี้เพราะในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะต้องเผชิญสถานการณ์ที่มีทั้ง 3 ลักษณะ แต่เนื่องจากการศึกษาปัจจุบันมีการส่งเสริม การเรียนรู้แบบแข่งขันและแบบรายบุคคลอยู่แล้ว เราจึงจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ ซึ่งจะสามารช่วยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย

5. ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike) ธอร์นไดค์ (Thorndike)

กล่าวถึงการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับการตอบสนอง (Response) โดยมีหลักเบื้องต้นว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยแสดงใน รูปแบบต่าง ๆ จนกว่าจะเป็นที่พอใจที่เหมาะสมที่สุดซึ่งเรียกว่าการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ซึ่งกฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงประกอบด้วย 3 ข้อ คือ

5.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ที่กล่าวถึงสภาพความพร้อม ของร่างกายและจิตใจ ความพร้อมทางร่างกายหมายถึง ความพร้อมทางวุฒิภาวะ และอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ทางด้านจิตใจ หมายถึง ความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ถ้าเกิด ความพึงพอใจย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ ถ้าเกิดความไม่พอใจจะทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้หรือการเรียนรู้ หยุดชะงักไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 :93)

5.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กฎนี้กล่าวถึงการสร้าง ความมั่นคงของการเชื่อมโยงโดยการฝึกกระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทน

5.3 กฎแห่งผลที่ได้รับ (Law of Effect) กฎนี้กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดง พฤติกรรมการเรียนรู้แล้วถ้าได้รับผลที่พึงพอใจ ผู้เรียนย่อมอยากจะทำซ้ำอีกต่อไป

6. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) กล่าวถึงพัฒนาการที่เป็นผล มาจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่วุฒิภาวะ (diness) อันเนื่องมาจากความเจริญทางด้านร่างกาย และการเปลี่ยนแปลง โดยกล่าวว่า การเกิดพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลเนื่องมาจากการปะทะ สัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม บุคคลพยายามปรับตัวโดยใช้กระบวนการ 2 อย่าง คือ กระบวนการดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับให้เหมาะสม (Accommodation)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังกล่าวแล้ว ครูสามารถเลือกรูปแบบ วิธีสอน หรือกิจกรรมใดก็ได้ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ ตามองค์ประกอบทั้ง 5 การจัดกิจกรรมสามารถจัดกิจกรรมใดก่อน - หลัง ได้โดยไม่ต้อง

เรียงลำดับ และเพื่อให้ครูผู้สอนที่ต้องการนำหลักการของกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ได้สะดวก

ทศนา แชมมณี ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็น 7 ชั้น ดังนี้(ทศนา แชมมณี 2542 ก : 11 – 12)

1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม
2. ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่
3. ขั้นศึกษาทำความเข้าใจ
4. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม
5. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้
6. ขั้นแสดงผลงาน
7. ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

ในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบซิปปา ตามหลัก “CIPPA” (ทศนา แชมมณี : 2540) ดังกล่าวสามารถอธิบายความหมายและแนวการจัดกิจกรรมในแต่ละชั้นได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียน มีความพร้อมในการเชื่อมโยง ความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ของผู้เรียนจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจเตรียมมาให้หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียน ได้แสวงหา

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ผู้เรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล/ประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเองใช้กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน ได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตน แก่ผู้อื่นและได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับ ทั้งหมดทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ/หรือการแสดงผลงาน เป็นขั้นที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติและมีการแสดงผลงานที่ได้รับปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญความเข้าใจความสามารถในการแก้ไขปัญหาและความจำในเรื่องนั้น

3.3 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปา

ทิสนา แคมมณี (2542 ก : 7 – 15) ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบชิปปาไว้ดังนี้

1. ลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ กิจกรรมการเรียนรู้อาจมีความหลากหลาย ให้โอกาสผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความสนใจของผู้เรียนการให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย หมายถึง การจัดกิจกรรมที่มีลักษณะหลากหลาย เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายช่วยให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ มีความกระฉับกระเฉง ตื่นตัว ใฝ่ต่อการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมต่าง ๆ

2. กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ กิจกรรมการเรียนรู้อาจมีลักษณะที่กระตุ้นและท้าทายความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความผูกพันจดจ่อกับสิ่งที่คิด การเรียนรู้ทางสติปัญญา แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ (Contents of Knowledge) แนวคิดที่ได้รับความสนใจ คือ แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) เชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้นไปได้เรื่อย ๆ การสร้างสรรค์ความรู้จะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วนคือ จุดมุ่งหมายหรือความต้องการของผู้เรียน ความรู้เดิมของผู้เรียนและสาระหรือสิ่งใหม่ที่จะเรียนรู้ โครงสร้างทางสติปัญญาของผู้เรียน

2.2 การเรียนรู้ทักษะกระบวนการหรือทักษะทางสติปัญญาต่าง ๆ ในอดีตการศึกษาจะเน้นให้ผู้เรียนรู้เนื้อหา เน้นการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ และวัดผลประเมินผลด้านเนื้อหาความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ปัจจุบันนักการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาความรู้ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ผู้เรียนไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้หมด ต้องเลือกสรรสิ่งที่ตนสนใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม นักเรียนสามารถแสวงหาและศึกษาได้ด้วยตนเอง หากมีทักษะกระบวนการ

ต่าง ๆ แนวคิดในเรื่องการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ เป็นเรื่องที่ควรส่งเสริม และต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะทางสติปัญญาหรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนี้

2.2.1 ทักษะการแสวงหาความรู้ และการศึกษด้วยตนเอง ได้แก่ การสืบค้นแหล่งความรู้ การอ่าน การฟัง การตั้งคำถาม การจับใจความสำคัญ การจดบันทึก การประมวลความรู้ การจัดทำผังความรู้ การเขียน การอธิบาย และการสรุป

2.2.2 ทักษะการศึกษด้วยตนเอง

2.2.3 ทักษะการคิดและกระบวนการคิด ได้แก่ การตั้งสมมติฐาน การพิสูจน์การสรุป อ้างอิงกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดแก้ปัญหา กระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.2.4 ทักษะการจัดการ

2.2.5 ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา ควรจัดให้ครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาความรู้ และทักษะกระบวนการที่จะต้องใช้ในการเรียนรู้

3. กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสังคมและอารมณ์ กิจกรรมการเรียนรู้จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในอดีตครูทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ครูเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ แต่ปัจจุบันแหล่งความรู้มีหลากหลาย ครูอาจไม่ใช่แหล่งความรู้ที่สำคัญก็ได้ การเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นจากการรับรู้ข้อมูลข้อเท็จจริง และความรู้ต่าง ๆ หากครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น การเรียนรู้ของผู้เรียนจะขยายออกไปอย่างกว้างขวางแหล่งความรู้ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน มีดังนี้

3.1 บุคคลแวดล้อม ได้แก่ ครู เพื่อน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง คนในชุมชน เป็นต้น

3.2 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และชุมชน เช่น ห้องสมุด วัด ตลาด ร้านค้า สถานีตำรวจ สถานีอนามัย โบราณสถาน สวนสัตว์ เป็นต้น

3.3 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้แก่ สวนสาธารณะ ป่า ต้นไม้ อุทยานแห่งชาติ สัตว์ สัตว์เลี้ยง ลำธาร เป็นต้น

3.4 สิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ โสตทัศนวัสดุ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้แก่ ตำรา หนังสือ วารสาร นิตยสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา รายการวิทยุ โทรทัศน์ เสียงตามสาย เกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการคิด การกลั่นกรอง โดยผู้เรียนเองจะทำให้เกิดความเข้าใจและจำในสิ่งที่ตนเรียนรู้ได้ดี ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้โดยอาศัยการฝึกฝน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและเกิดความชำนาญในการที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันจากแนวลักษณะของกิจกรรมดังกล่าว จึงเป็นที่มาของคำว่า CIPPA (ทิตินา แคมมณี, 2542) ซึ่งมีความหมาย และสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

C มาจาก Construct หมายถึง การสร้างความรู้ด้วยตนเอง แสวงหาข้อมูล / ประสพการณ์ต่าง ๆ ศึกษาข้อมูล ทำความเข้าใจ และสร้างความหมายของข้อมูล โดยใช้กระบวนการคิดและกระบวนการอื่น ๆ เพื่อจัดรวบรวมความรู้และสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I มาจาก Interaction หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ โสตทัศนวัสดุ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P มาจาก Physical Participation หมายถึง การให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้กล้ามเนื้อย่อย การเคลื่อนไหวโดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย

P มาจาก Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กระบวนการจัดการ กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ และกระบวนการทำงาน จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

A มาจาก Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ การนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่หลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน

สรุปว่าการจัดการเรียนการสอนรูปแบบชิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการปฏิสัมพันธ์ การเคลื่อนไหว การใช้ทักษะกระบวนการที่สำคัญในการดำรงชีวิตและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้นตอนคือ ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/

ความรู้ใหม่ ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นการแสดงผลงานและขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

3.4 บทบาทของครูและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

วิมลรัตน์ สุนทร โรจน์ (2549 : 205-206) กล่าวว่า บทบาทของผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนไป ผู้เรียนจะเริ่มเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามสภาพที่ผู้สอนจัดให้ จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับ การปรับตัวของผู้เรียนและแรงเสริมที่ได้จากผู้สอน โดยมีบทบาท ดังนี้

บทบาทของครู

1. เตรียมการสอน

1.1 ศึกษาหาความรู้จากแหล่ง และวิเคราะห์เรื่องที่จะสอน

1.2 วางแผนการสอน โดยกำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน เลือกเนื้อหา ออกแบบกิจกรรมตามหลักชิปปา และกำหนดวิธีประเมินผลการเรียนรู้

1.3 จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน เอกสาร หนังสือ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น

2. การสอน

2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม

2.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้

2.3 ดูแลให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แนะนำหรือแก้ปัญหาตามความจำเป็น

2.4 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 ให้ความคิดเห็น เพิ่มเติมข้อมูล และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน

3. การประเมินผล

3.1 เก็บรวบรวมผลงานและประเมินผลงาน

3.2 ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

บทบาทของผู้เรียน

1. ทบทวนความรู้เดิม และมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริงความคิดเห็น

2. ศึกษาหรือลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ความคิดในกาถั่นกรอง แยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสร้างความหมายแก่ตนเอง

3. สรุปและจัดระบบความรู้ที่ได้สรรค์สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคงทนและความมั่นใจกับผู้เรียน และยังก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมอีกด้วย

4. ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบ ถัดค้าน สนับสนุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกับผู้อื่น

5. แสดงความสามารถของตน และยอมรับความสามารถของคนอื่น

6. ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ

7. เรียนรู้จากกลุ่มและช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบชิปปา นับว่าเป็นการเรียนการสอนที่มี
ลักษณะผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังตาราง 2 (ทิตินา เขมมณี และคณะ 2548 : 18 – 22)

ตารางที่ 2.2 แสดงการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบชิปปา

กระบวนการเรียน การสอน	หลักการและเหตุผล วิธีสอนและเทคนิคการสอน	วิธีสอนและเทคนิค การสอน
ขั้นที่ 1 ผู้สอน สำรวจความรู้เดิม หรือความรู้พื้นฐานที่ จำเป็นสำหรับการ เรียนรู้ใหม่	หลักการสร้างความรู้ (Construction) 1. เพื่อให้ผู้เรียนระลึกความรู้เดิมเป็นการเตรียม ความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ ใหม่ 2. เพื่อตรวจสอบความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ หากผู้เรียนขาดความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการรู้สิ่ง ใหม่ จำเป็นต้องช่วยผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐาน ดังกล่าวก่อนสอนสิ่งใหม่ 3. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนตระหนักรู้ว่าตนรู้อะไรไม่รู้ อะไร 4. เพื่อช่วยให้ครูรู้ปัญหาของผู้เรียนจะได้สอนใน สิ่งที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน 5. เพื่อช่วยให้ครูไม่สอนซ้ำในสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่ แล้วทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย	ถาม ตอบ - ระดมสมอง - สังเกต - ทดสอบ - ลงมือทำ - แก้ปัญหา
ขั้นที่ 2 ผู้เรียน แสวงหาข้อมูล	หลักการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ (Process Learning) เพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นทักษะที่จำเป็น ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ตั้งคำถามท้าทายให้คิด - กระตุ้นให้เกิดความ ขัดแย้งทางความคิด - ให้แสวงหาข้อมูล

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	หลักการและเหตุผล วิธีสอนและเทคนิคการสอน	วิธีสอนและเทคนิคการสอน
<p>ขั้นที่ 3 ผู้เรียนศึกษาข้อมูล</p>	<p>หลักการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่แท้จริงในเรื่องที่ศึกษา เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเองและจดจำการเรียนรู้ได้ดี 2. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกกระบวนการแสวงหาความรู้หลากหลาย - วิธีค้นคว้า - การแก้ปัญหา - ฝึกกระบวนการคิด - เปรียบเทียบ จำแนก - จัดกลุ่ม จัดประเภท - ตั้งคำถาม - ตีความ ลงความเห็น - ขยายความ สรุปความ - วิเคราะห์ สังเคราะห์ ฯลฯ
<p>ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด</p>	<p>หลักการปฏิสัมพันธ์ (Interaction)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนขยายขอบเขตความรู้ความเข้าใจได้มุมมองที่แตกต่างไปจากตน ช่วยให้ความคิดกว้างขึ้น ลึกซึ้งขึ้น 2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบและปรับเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจของตน อันเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางสติปัญญาของตน 3. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนแบบร่วมมือการเรียนรู้จากกันและกันและเรียนรู้จากการสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกกระบวนการทางสังคม - ใช้กระบวนการกลุ่ม - ใช้เทคนิคการจัดกลุ่มแบบต่าง ๆ ใช้รูปแบบ วิธีการ เทคนิค การเรียนรู้ แบบร่วมมือ การรับฟัง แบบต่าง ๆ ใช้รูปแบบ วิธีการ เทคนิค การเรียนรู้ แบบร่วมมือ การรับฟัง การโต้ตอบ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	หลักการและเหตุผล วิธีสอนและเทคนิคการสอน	วิธีสอนและเทคนิคการสอน
<p>ขั้นที่ 5 ผู้เรียนจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์การเรียนรู้</p>	<p>หลักการสร้างความรู้ (Construction of Knowledge) และการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ (Process Learning)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นองค์รวมหรือภาพรวมของสิ่งที่เรียนรู้ 2. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำความรู้ได้ดีและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างสะดวก เนื่องจากความรู้ที่มีอยู่อย่างเป็นระบบระเบียบ ทำให้ผู้เรียนสามารถระลึก (Recall) และดึงความรู้ออกมาใช้ได้ง่าย 3. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนายุทธศาสตร์ทางปัญญาอันเป็นความสามารถขั้นสูง 4. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงกระบวนการการเรียนรู้ของตน และพัฒนาความสามารถในการควบคุมกำกับความคิดของตนอันเป็นความคิดขั้นสูง 	<p>ฝึกกระบวนการคิด การปรับความคิด การขยายความคิด ฯลฯ</p> <p>ฝึกยุทธศาสตร์ทางปัญญา (Cognitive Strategies)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้แผนภาพ โครงสร้างความรู้ (Graphic organization) - การเขียนบทความ เรื่องสั้น- การทำคู่มือ การ - การทำคู่มือ การเขียนตำรา - การยอมรับ การให้ข้อสังเกต - การให้ข้อมูลย้อนกลับ
<p>ขั้นที่ 6 ผู้เรียนแสดงผลงานของตนเอง</p>	<p>หลักการสร้างความรู้ (Construction of Knowledge) และการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ (Process Learning)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถของตน อันจะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้และพัฒนาความสามารถในหลายด้านทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในสิ่งที่เรียนรู้และภูมิใจในการเรียนรู้ของตนเอง 	<p>ฝึกการแสดงออก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้แสดงออกด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามความสามารถและความถนัดของตน - เป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ - ครูและเพื่อนให้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	หลักการและเหตุผล วิธีสอนและเทคนิคการสอน	วิธีสอนและเทคนิคการสอน
	2. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนและปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม	ข้อสังเกตและให้ข้อมูลย้อนกลับ - ปรับความรู้ความ
	3. เพื่อส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	เข้าใจ
	4. เพื่อช่วยให้ครูได้หลักฐานการเรียนรู้และตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุตามจุดประสงค์หรือไม่	- ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	5. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ชีวิตจริง และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาต่าง ๆ	
ขั้นที่ 7	หลักการประยุกต์ความรู้ (Application)	- ให้ทำแบบฝึกหัด
หลักการประยุกต์ความรู้ (Application)	1. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ความรู้มีความหมาย	ให้แก้ปัญหาที่มีลักษณะที่หลากหลายแตกต่างจากที่เรียนรู้ให้
	2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งจากการปฏิบัติจริง	นำความรู้ไปแก้ปัญห - ส่งเสริมให้ทำบ่อย ๆ

สรุป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา หมายถึง รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งมีจุดเน้นอยู่ที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยมีขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล หรือความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่

กับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ/หรือการแสดงผลงาน

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงคิดสร้างสรรค์

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

วิภาฤดี วิภาวิน (2543 : 55 - 57) ได้วิจัยการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อประสม มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้สื่อประสม พบว่า นักเรียนร้อยละ 96.35 มีความคิดเห็นที่ดี โดยนักเรียนมีความรู้สึกชอบและต้องการให้นำกลับมาใช้เป็นการสอนอีก นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น รู้สึกสนุกสนานกับการเรียนการสอน มีความสนใจและอยากรู้ต่อไปมากขึ้น

ณภัทร สระประเทศ (2544 : 71) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ ชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 7 ชุด แผนการสอน จำนวน 14 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 2 ชุด ผลการศึกษา พบว่า ชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 90.45/93.82 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุทุมพร จันทรอด (2547 : 110 - 112) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมสำรวจ มีจุดมุ่งหมายในการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมสำรวจ ใน 3 ประเด็นหลัก คือ การใช้ภาษา การจินตนาการและการเสนอแนวคิด ทำการศึกษาโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนขั้นปฏิบัติขั้นสังเกต และขั้นสะท้อนผล ทำการศึกษา 2 วนรอบ มีผู้ร่วมศึกษาด้วยความสมัครใจ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 18 แผน แบบฝึก

ทักษะการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 20 แบบฝึก แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การเรียนการสอน แบบบันทึกอนุทิน แบบสอบถาม แบบประเมินหนังสือเล่มเล็ก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแจงความถี่ หาร์้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาปรากฏผลว่า ใน 3 ประเด็นหลักที่ศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวงรอบที่ 2 มีการพัฒนาเพราะมีนักเรียนผ่านกิจกรรมมากขึ้นตามลำดับชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่มีประสบการณ์ และผ่านการฝึกมากขึ้นจะทำให้มีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น

นงลักษณ์ เชียรหอม (2547 : 89 – 92) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบชิปปา กลุ่มสาระภาษาไทย เรื่อง ภาระงานน้อยจากป่าใหญ่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปาโมเดล และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา จำนวน 6 แผน แบบฝึกทักษะ เรื่อง ภาระงานน้อยจากป่าใหญ่ จำนวน 6 ชุด แบบทดสอบย่อย จำนวน 6 ชุด ชุดละ 10 ข้อ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนระหว่างเรียนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics) และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบชิปปา ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ได้แสดงออกซึ่งศักยภาพของคนในด้าน การฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ฝึกใช้ความคิดของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

ชญานุช ศรีชุม (2548 : 100) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แผน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูปแบบชิปปา เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71.97 จึงสรุปว่า

การใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา เป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยและครูที่สนใจในการจัดกิจกรรมเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

อัญชลี สอนชา (2548 : 136) ได้ศึกษานำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ไปพัฒนาการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา เรื่อง สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา เรื่อง สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย จำนวน 7 แผน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผน เท่ากับ 0.7746 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิปปาอยู่ในระดับมาก

วิวัฒน์ เมฆจรัสกุล (2548 : 63 - 64) ได้ศึกษาการพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 4 หน่วย แต่ละหน่วยมี 4 ชุด รวมทั้งหมด 16 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพที่เหมาะสม ควรนำไปใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะนี้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สรุปจากการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบซิปปา พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปา ส่งผลให้ผู้เรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอยู่ในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ ได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการคิด สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

วิลเลียมสัน (Williamson. 1973 : 3490) ได้ศึกษาการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้เทคนิคการจูงใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนผิวขาว 30 คน ผิวดำ 30 คน โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตอบอย่างฉับพลันจากหัวข้อที่กำหนดให้ ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียน 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน

เซนต์โรแมน (St. Romain. 1975 : 244) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ภาพยนตร์และภาพนิ่งเป็นสิ่งเร้าในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าสิ่งเร้าทั้ง 2 อย่างมีประสิทธิภาพต่างกัน

คีนเนย์ (Keeney. 1976 : 28.2 – A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง จำนวนนักเรียน 276 คน เกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชอบเลือกเรื่องด้วยตนเอง 67.40 % นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชอบเลือกเรื่องด้วยตนเอง 80.40 % นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ใช้เวลาในการเขียนเรื่องต่อเนื่องกันคิดเป็น 57.2 % และ 43.40 % ตามลำดับ ความยากในการเขียนเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือการรวบรวมความคิด เวลา น้อย ขาดเครื่องมือที่จะช่วยในการเรียนรู้และไม่มีความมั่นใจเนื่องจากเสียงรบกวน ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาเช่นเดียวกัน และมีปัญหาเพิ่มขึ้นมาบ้างคือการกำหนดเหตุการณ์ และอุปนิสัยของตัวละครจากผลการวิจัยการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรมีสื่อการเรียนรู้ และเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

ไบเลย์ (Bailey. 2001: 200 – A) ได้ศึกษาการสอนเขียนและการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนระดับประถมศึกษา เขตในเมืองที่มีนักเรียนจากหลากหลายวัฒนธรรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการส่งเสริมหลักสูตรด้านการเขียนในรูปแบบใหม่ และเพื่อพัฒนาโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักเรียนเกรด 4 และเกรด 5 จำนวน 500 คน ของโรงเรียนในเขตเมืองที่มีนักเรียนจากหลากหลายวัฒนธรรม เพื่อศึกษาว่า ครูมีวิธีการสร้างบรรยากาศในด้านบวกเพื่อการเรียนรู้หรือไม่ เพื่อยกระดับความคาดหวังของเด็ก และแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน วิชาการเขียนของหลักสูตรแบบเก่า สรุปผลการวิจัย ได้ 7 ข้อ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง จำเป็นต้องกระตุ้นให้ครูมีความคาดหวังที่จะทำให้ นักเรียนของตนประสบความสำเร็จ ประการที่สอง ผลงานด้านการเขียนของนักเรียนคือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศในด้านบวกในชั้นเรียน ประการที่สาม ผู้เรียนต้องการเครื่องมือที่ถูกต้อง และต้องการสื่อวัสดุเพื่อช่วยกระตุ้นพวกเขาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประการที่สี่ ผู้เรียนต้องการได้รับการสนับสนุนเพื่อสำรวจวิธีการ รูปแบบ และ

จุดมุ่งหมายเพื่อการเขียนประการที่ห้า การจัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับนักเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนเป็นนักเขียนได้ ประการที่หก การเปิดโอกาสให้ใช้วิธีเขียนแบบข้ามหลักสูตรทำให้นักเรียนสามารถขยายกรอบความคิดที่จะเขียนงาน และใช้หัวเรื่องเพื่อพัฒนางานเขียนของตนได้ ประการที่เจ็ดเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุนงานด้านการเขียนและการพิมพ์

บาร์ทเซอร์และคณะ (Bartscher and others, 2001 : Web Site) ได้ศึกษาการพัฒนาการเขียนของนักเรียน โดยใช้วิธีการจดบันทึกและแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การวิจัยครั้งนี้สำรวจการศึกษาหนันักเรียนเกรด 4 เกรด 7 และเกรด 8 ซึ่งเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนในระดับต่ำ เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนต่ำจึงมีผลต่อพฤติกรรมทัศนคติ และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้อง ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยด้านระเบียบวินัย ผลการประเมินของอำเภอและการบันทึกของครู ปัจจัยที่น่าจะเป็นสาเหตุของการขาดทักษะการเขียนคือไม่ค่อยมีการติดตามผลสะท้อนกลับจากครู ไปสู่นักเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเขียน และสาเหตุที่น่าจะเป็นไปได้อื่นๆ คือวิถีการดำเนินชีวิตที่ไม่อาจคาดเดาของนักเรียน กลวิธีในการแก้ปัญหา คือ การจัดการเรียนรู้แบบเรียนร่วมมือ ฝึกการเขียนบันทึกประจำวันและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งได้ใช้กิจกรรมฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มความสนใจและแรงจูงใจของนักเรียนในการเขียน นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ จากผลงานเขียนส่วนหนึ่งของนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการตรวจสอบความถูกต้องของงานเขียน ซึ่งหลังจากได้รวบรวมผลการวิจัยทั้งหมดพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาการในทักษะการเขียนมากขึ้นเมื่อจบหลักสูตรดังกล่าว

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบชิปปา เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการกลุ่ม แบบการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนเรียนทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นและความสามารถ ทางด้านการเขียนอย่างหลากหลายตามจินตนาการทางด้านการคิดอย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้และยังทำให้นักเรียนมีพัฒนาการครบทั้งสี่ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และสติปัญญา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนักเรียน โรงเรียนบ้านมาลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 หลักสูตรสถานศึกษา

2.1.2 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหา การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เอกสารงานวิจัยและหนังสือ
อื่นๆที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเขียนแผนการสอนให้มีหัวข้อดังนี้ สำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

2.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปาสร้างตามขั้นตอนของ
ทิสนา เขมฉนิ (2542) จำนวน 12 แผน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 เรื่อง การเขียนคำศัพท์
 - (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างคำใหม่
 - (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนคำศัพท์จากข้อความที่
กำหนด
 - (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนคำศัพท์ใหม่จากเหตุการณ์
ที่กำหนด
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 เรื่อง การเขียนประโยคจากเหตุการณ์และ
ภาพ
 - (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนคำคล้องจอง
 - (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การเขียนบทสนทนาจากภาพ
 - (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเขียนข้อความคาดคะเนและผลที่
จะเกิดตามมา
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 เรื่อง การเขียนข้อความเรื่องจากเหตุการณ์
และภาพ
 - (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนข้อความบอกประโยชน์
สิ่งของ
 - (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การเขียนบรรยายเรื่องจากภาพ
 - (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10-12 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การเขียนนิทาน
 - (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพตาม
จินตนาการ
 - (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง การเขียนเรื่องที่กำหนดตาม
จินตนาการ

การจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนได้ใช้เวลาทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 2 ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมงส่วนแผนที่ 3 - 12 ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการจัดการเรียนรู้ 22 ชั่วโมง

2.1.4 นำแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

การจัดทำแผนการสอนได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบดังนี้

- 1) ความชัดเจนและความถูกต้องของจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) ความสอดคล้องของเนื้อหา กิจกรรม และสื่อการสอน
- 3) ความสอดคล้องในเรื่องของจุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดและ

ประเมินผล

- 4) นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาไปทดลองใช้

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบอัตนัย โดยกำหนดแบบทดสอบคือ แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษา และการเขียนเรื่องมีรายละเอียด ดังนี้

1) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ตอนที่ 1 การเขียนคำ จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน

ตอนที่ 2 การเขียนประโยค จำนวน 10 ข้อ 20 คะแนน

2) แบบทดสอบการเขียนเรื่อง

ตอนที่ 3 การเขียนข้อความ จำนวน 4 ข้อ 20 คะแนน

ตอนที่ 4 การเขียนเรื่อง จำนวน 1 ข้อ 20 คะแนน

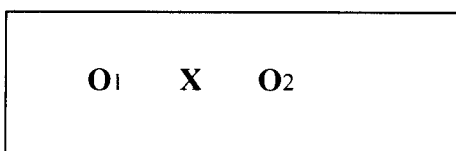
2.2.3 นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทยตรวจสอบ ความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบ

2.2.4 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน

2.2.5 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนโดยผู้วิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบการวิจัยแบบทดลองกลุ่มเดียว ด้วยการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง โดยมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

O₁ หมายถึง การทดลองก่อนสอบที่จัดกระทำการทดลอง

X หมายถึง การทดลองโดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

O₂ หมายถึง การทดสอบหลังจากได้กระทำการทดลอง

3.2 การดำเนินการทดลอง

การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 นำแบบทดสอบให้นักเรียนทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย

3.2.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน โดยผู้วิจัยได้สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

3.2.3 หลังจากจัดการสอนเรียนการสอนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ทดสอบหลังเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3.2.4 ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบของนักเรียนทุกคน

3.2.5 นำผลคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน

2. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที แล้วนำผลการทดลองสรุปอภิปรายผล

4.1 ขั้นตอนการ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากผลก่อนและหลังการทดลองโดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มทดลอง

4.1.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยก่อนและหลังการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าที

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร Ferguson, 1981: 49

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูล

n แทน จำนวนข้อมูล

4.2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

(Ferguson, 1981: 68)

$$S = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูล

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูล

4.2.3 สถิติเพื่อทดสอบหาค่าสอดคล้องของแบบทดสอบ

$$\text{สูตร } IOC = \frac{R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2.4 หาค่าอำนาจจำแนกข้อสอบอัตนัย ใช้สูตร ของวิธนี และ ซาเบอร์ส

(Whitney and Sabers, 1970 อ้างถึงใน(กังวล เทียนกัมภ์เทศน์ ,2540 : 152)

$$r = \frac{S_u - S_L}{N_{H_or_L}(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ r แทน ดัชนีค่าอำนาจจำแนก

S_U แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง

S_L แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน

$N_{H_or_L}$ แทน จำนวนผู้ถูกทดสอบเข้าสอบในกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน

X_{\max} แทน คะแนนที่ผู้ถูกทดสอบทำได้สูงสุด

X_{\min} แทน คะแนนที่ผู้ถูกทดสอบทำได้ต่ำสุด

4.2.5 สถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนน

ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โมเดลก่อนและหลังทดลอง

$$H_0 = \mu_1 = \mu_2$$

$$H_0 = \mu_1 < \mu_2$$

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ N แทน จำนวนนักเรียน

D แทน ผลต่างระหว่างคะแนนที่สัมพันธ์กันแต่ละคู่

D แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนน

$$df = n_1 - 1$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาที่มีต่อความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียน

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบ

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

S.D แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลัง 2

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t ใน dependent

D แทน ความแตกต่างของคะแนนความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าสถิติความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD.	t
ก่อนการทดลอง	15	50.33	13.161	10.276
หลังการทดลอง	15	72.20	11.238	

** P > .01

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา จ.ยะลา ที่ใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาปรากฏผลดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียน โดยรูปแบบซิปปา

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังจากเขียนรูปแบบซิปปาสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบลดความสามารถ

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยสุ่มแบบกลุ่ม

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

1.4.2 แบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.5 การรวบรวมข้อมูล

1.5.1 ทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

1.5.2 ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน โดย ใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ
ชิปปา

1.5.3 หลังจากการสอนเสร็จสิ้น ผู้วิจัย ได้ทดสอบหลังเรียน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนน
ก่อนและหลังการทดลองเรียนรู้รูปแบบชิปปา

1.4.2 วิเคราะห์ผลการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ
คะแนนความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการ
ทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที

3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล หลังการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบ
ชิปปา นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมาลา จังหวัดยะลา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษา รวบรวมข้อมูล
ด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการแลกเปลี่ยนความรู้
การได้เคลื่อนไหวทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ เช่นกระบวนการกลุ่ม กระบวนการ
แก้ปัญหา กระบวนการจัดการ เป็นต้น และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว
เป็นวิธีการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ทำให้บรรยากาศในการเรียนรู้เต็มไปด้วยความกระตือรือร้น ตื่นเต้น
ไม่เบื่อหน่าย นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มี
อิสระในการตัดสินใจ ในการตอบคำถาม และการสร้างความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนเกิดความ
ภาคภูมิใจได้รับการยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม มีเสรีภาพในการแสดงความคิด การตัดสินใจจะทำให้
มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ ฮารี พันธุ์มณี (2540 : 11) ที่กล่าวว่าการพัฒนาความคิด

สร้างสรรค์ โดยเน้นกระบวนการที่เหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สามารถนำกระบวนการไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา ทำให้ยอมรับว่า คนเราชอบที่จะเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยการทำกิจกรรมและสอดคล้องกับ นงลักษณ์ เขียรหอม (2547 : 89 – 92) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา กลุ่มสาระภาษาไทย เรื่อง กระเจงน้อยจากป่าใหญ่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา เพื่อศึกษาคำดัชนี ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา พบว่านักเรียนได้แสดงออกซึ่งศักยภาพของตนในด้าน การฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ฝึกใช้ความคิดของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักค้นคว้าหาความรู้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ อัญชลี สอนชา (2548 : 136) ที่ได้ศึกษาการนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาไปพัฒนาการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาษิต คำพังเพย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาหาคำดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา เรื่อง สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ผลการศึกษา พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปามี ประสิทธิภาพ 93.24/84.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คำดัชนีประสิทธิผลของแผน เท่ากับ 0.7746 คิดเป็นร้อยละ 77.46 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาอยู่ในระดับมาก

สรุปหากพิจารณาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ผู้เรียนจะมีความสุข พอใจและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จนเกิดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการคือ การสร้างความรู้ การปฏิสัมพันธ์การมีส่วนร่วมทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (วิมลรัตน์สุนทร โรจน์. 2549 : 204) และยังเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการสร้างความรู้ใหม่ เป็นวิธีการนำไปสู่การแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) ที่เป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เสริมต่อความรู้เก่าโดยเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้โอกาสนักเรียนได้รู้จัก การสังเกต วิเคราะห์ วิเคราะห์และอภิปรายกันด้วยเหตุผล (ทิสนา เขมมณี. 2548 : 66 – 69) ตามบทบาทของผู้สอนที่ส่งเสริมผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยด้วยรูปแบบชิปปา ดังนี้

3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ครูผู้สอนควรศึกษาหลักการและขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียด เพื่อนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการและขั้นตอน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนตามรูปแบบชิปปาเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูควรอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาที่ครูนำมาใช้ โดยการชี้แจงข้อตกลง ข้อปฏิบัติ และเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะถ้านักเรียนไม่เข้าใจอาจส่งผลการจัดกิจกรรมทำให้ไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ได้ เช่น เวลา กิจกรรม เป็นต้น

3.1.3 ในขั้นตอนการสอนที่ให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม ครูผู้สอนอาจให้นักเรียนที่มีผลงานดีเยี่ยมออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ทั้งห้องแทนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่มย่อยก็ได้ เพื่อจะให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้เห็นผลงานและได้ทราบแนวทางการคิดสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี

3.1.4 ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปใช้ประกอบการสอนของครู เพราะในขณะดำเนินการทดลองพบว่านักเรียนมีความตั้งใจเรียน ฟังพอใจ และสนใจเป็นอย่างมาก

3.1.5 การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูควรเป็นกันเองกับนักเรียน และควรมุ่งเน้นในเรื่องความหมายของคำคือ ใช้คำให้ตรงกับความหมายที่ต้องการกล่าวถึง ไม่ควรเน้นการเขียนคำถูกคำผิดมากเกินไปเพราะอาจทำให้นักเรียนไม่กล้าที่จะเขียน

3.1.6 ในการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรปรับลดเกณฑ์ให้มีรายละเอียดน้อยลง เพื่อความสะดวกต่อการนำไปใช้ แต่ต้องให้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่ต้องการวัด และครูผู้สอนต้องเอาใจใส่ ประเมินความสามารถในการเขียน แนะนำ ชี้แนะให้นักเรียนปรับแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบชิปปาในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบชิปปากับวิชาอื่นๆ เช่น การใช้นิทานเป็นสื่อ การใช้บทเรียนสำเร็จรูป และ การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3.2.3 ควรมีการเปรียบเทียบการใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปากับวิธีสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อศึกษาความสามารถทางการเรียนในเนื้อหาเดียวกันและชั้นเดียวกันเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.2.4 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ที่ส่งผลต่อความสามารถทางการเรียนของนักเรียนร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เชาว์อารมณ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2534) *ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล*
กรุงเทพมหานคร
- _____. (2545) *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการ
จัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)*
- _____. (2546) *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว*
- กรรณิการ์ พวงเกษม (2532) *การสอนเขียนโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
- กรรณิการ์ พวงเกษม (2533) *การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
- กระทรวงศึกษาธิการ (2544) *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร
คุรุสภา ลาดพร้าว*
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) *การคิดเชิงวิเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ชัคเชส มีเดีย*
- จตุมา นาควรรณ (2544) “ผลของการสอนเขียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มี
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ชญัญญา นุช ศรีชุม (2548) “การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่อง การเขียน
เชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ณภัทร สระประเทศ (2544) “การสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลสามเหลี่ยม เทศบาลนคร
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- ณภัทร สระประเทศ (2544) “การสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลสามเหลี่ยม เทศบาลนคร ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ณัฐวรรณ ขนชัยภูมิ (2546) “การเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมฝึกประสาทสัมผัสทั้งห้าในการวาดภาพกับการปั้นที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2” ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เดือนใจ ทรงกำพล (2550) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชา ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต พระนครศรีอยุธยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- ทิสนา แจมมณี และคณะ (2548) *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model)* กรุงเทพมหานคร สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ
- ทิสนา แจมมณี (2542) *ศาสตร์การสอน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- _____. (2542) “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)” *วารสารครุศาสตร์* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2543) *การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา CIPPA MODEL* วารสารวิชาการ
- _____. (2547) *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นงลักษณ์ เชียรหอม (2547) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่อง กระเจงน้อยจากป่าใหญ่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ปราณี กรณวงษ์ (2546) “คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โมเดลชิปปา เพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนแสงสวรรค์” ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ปาริชาติ อินทร์พยุง (2547) “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
พระนครศรีอยุธยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ราชบัณฑิตยสถาน (2525) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525* กรุงเทพมหานคร
รุ่งลาวัลย์ เดิมทำรัมย์ (2543) “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่อง โคลงโลกนิติ วิชา
ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาสารคาม มหาวิทยาลัย
- รุจิรี ภูสาระ (2545) *การเขียนแผนการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษาวัดผลการเรียนรู้*
กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พิมพ์ครั้งที่ 2*
กรุงเทพมหานคร แอล ที เพรส
- วิภาวดี วิภาวิน (2548) “การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ระดับประถมศึกษา” *ปาริชาติ 14* (2) : 23-28
(ตุลาคม 2544-มีนาคม 2545)
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545) *เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 : พัฒนาการเรียนการสอน*
มหาสารคาม ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม
- _____ (2549) *การวัดผลการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 5 กอพลินธุ์ ประสานการพิมพ์
- วิรัตน์ คู่้มคำ (2534) “การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน
วิชาศิลปะศึกษาด้วยกลวิธีระดมสมอง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิลาวัลย์ เจริญพงศ์ (2547) “การพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนวัดดอนหวาย จังหวัดนครปฐม โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย
- วิวัฒน์ เมฆจรสกุล (2548) “การพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิง
สร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” การศึกษาค้นคว้า
อิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิษณุ ทูมมี (2547) “การพัฒนาแผนการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง จังหวัดมหาสารคาม
กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- วีระวัฒน์ วัฒนา (2542) “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านการเขียนสร้างสรรค์และ
ความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้
ป้ายนิเทศประกอบภาพการ์ตูนกับภาพเหมือนจริงเป็นสื่อในการสอน” ปรินญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต การประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร
- สมคิด กอมนิ (2544) “การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ด้านภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” ปรินญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบวนการคิด.
พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544) *คู่มือดำเนินการประเมินคุณภาพเชิงวิจฉัย
ข้อบกพร่องทางการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี 2543* กภาพลินธุ์ ประสาน
การพิมพ์
- อังฉรา ชิวพันธ์ (2532) *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช
- _____ (2547) *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อารี พันธุ์มณี (2537) *ความคิดสร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ 1412
- _____ (2537) *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ* กรุงเทพมหานคร พัฒนา
ศึกษา
- _____ (2540) *คิดอย่างสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานครข้าวฟ่าง
- _____ (2543) *คิดอย่างสร้างสรรค์*. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร เลิฟแอนด์ลิฟเฟิลส
- _____ (2546) *ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร ไยไหม
- _____ (2540) *ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้* กรุงเทพมหานครคอมแพคพรีนส์
- อัญชลี สอนชา (2548) “การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ล้านวน สุภายิต คำพังเพย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

อุทุมพร จันทร์รอด (2547) “การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมสำรวจ
นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ”
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

Anderson, H.H. (1959). *Creative and Its Cultivation*. New York : Harper.

Anderson, R.D. (1970). *Developing children, s thinking through science*. Englewood Cliffs,
NJ : Prentice Hall.

Arnold, P.J. (1988). *Education Movement and the Curriculum*. Basinstoke : Taylor and Francis
(Printers).

Bailey, Cellastine P.(2001). “Teaching Writing and Creating Change in a Multicultural/Urban
Elementary Classroom,” *Dissertation Abstracts International*. 61(07) : 2599 – A ;
January.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of education*. New York : McGraw-Hill.

Guilford, J.P. (1959). *Fundamental Statistics in Psychology and Education*. New York:
McGraw-Hill.

_____. (1959). *Personality*. New York : McGraw-Hill.

_____. (1967). *The nature of human intelligence*. New York : McGraw-Hill.

Guilford, J.P. & Hoopfner Ralph. (1971). *The Analysis of Intelligence*. New York :McGraw-Hill.

Hurlock, E.B. (1972). *Child Development*. New York : McGraw-Hill.

Jersild, Arther T. (1972). *Child Development*. 5th ed. New York : McGraw-Hill.

Mayesky, M., D. Neuman & R.J Wloodkowski. (1985). *Creative Activities for Young children*.
New York : Pelmar.

Keeney, M.L. (1976). “An Investigation of what intermediate grade children say about the
writing of stories” Ed.D. Dissertation. Lehigh University. (Online).Available :
<http://proquest.umi.com/pqdweb/?did=756437311&sid=4&Fmt=1&clientId=71090&RQT=309&VName=PQD>.

St. Romain, M.D. (1975). “A study of differences in creative writing of children under varying
stimuli.” Ed.D. Dissertation. Syracuse University. (Online). Available :
<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=759213781&sid=1&Fmt=1&clientId=71090&RQT=309&VName=PQD>.

- Torrance, E.P. (1962). *Guiding of Creative talent*. New Jersey : Prentice-Hall.
- _____. (1963). *Education and the creative potential*. Minneapolis : The university of Minnesota Press.
- _____. (1964). *Education and the creative potential*. Minneapolis : The Lund Press.
- _____. (1965). *Rewarding creative behavior*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- Torrance, Paul E. & Pansy, J Torrance. (1973). *Is Creativity Teachable ?*. Bloomington : Kappa Educationnal Foundation.
- Wallach, M.A. & N. Kogan. (1965). *Modes of Thinking in Young Children : A Study of the*
- Williamson, J. R. Wimbish. (1973). "A study of threemotivational techniques for creativewriting" Ph.D., Dissertation. The University of Texas at Austin, (Online). Available:<http://proquestumi.com/pqdweb/?did=755542851&sid=3&Fmt=1&clientl=71090&RQT=309&umi.com/pqdweb/?did=755542851&sid=3&Fmt=1&clientl=71090&RQT=309&VName=PQD>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์
และแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร	อาจารย์ที่ปรึกษา
2. นางสาวลักษณ์ บุญกำเนิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษายะลาเขต 3
3. นางสาวดารุณี แซ่ลิ้ม	ครูชำนาญการ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 94
(บ้านบ่อน้ำร้อน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ยะลา เขต 3
4. นางยัสนีห์ เจ๊ะโค	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสะนิง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1

ภาคผนวก ข

หนังสือตำเนาขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ กศ 0522.160น.ร. 117

ตจ.ศึกษา ศาสนา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ท่าบ่อทรายพูน อ.เมืองฯ รพ.ศรีธ
จังหวัดนนทบุรี 11120

รุมภาศันท์ 2553

เรื่อง จดเวียนเชิญเป็นวิทยากรกลุ่มวิชาชีพฯ รมย.วิจัย

เรียน นายดาวรุ่งกรณ์ บุญคำนำถิล

ด้วย นายดาวรุ่งณี บุญสุธา นักศึกษาระดับสูงระดับบัณฑิตศึกษา แผนกวิชา หลักสูตรและกระบวนการ
วิชาเอกประถมศึกษา สาขาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าแบบ
อิสระ เรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ออนไลน์เชิงสร้างสรรค์วิชาชีพทางไกลรูปแบบวิชาโทโมเดิร์นที่มีต่อความสามารถของครูและเชิงคุณ
สร้างสรรค์ของนักวิจัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหมากตา จ.ยะลา ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระสัมมนา

การจัดทำเอกสารค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วและขอเชิญคุณครู และได้รับความ
เห็นชอบเรื่องต้นร่างเอกสารวิจัยที่ปรึกษาแล้วเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่เพื่อให้เสร็จเรียบร้อยมีที่จดจำแนกมีความรอบคอบเนื้อหาวิชา
แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิท่าน
ทางจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่นี้ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอมนและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง
หรือมีเอกสารศึกษาค้นคว้าอิสระจนครบถ้วนผู้ให้ช่วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำมาเสนอด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ขอเรียนคณาจารย์ท่านจะให้ความอนุเคราะห์หากท่านเป็นอย่างไร จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ ชินคำนำถิล)

ประธานกรรมการระดับสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ผู้อำนวยการ

โทรศัพท์ ๐-250๖-๖๕๐

โทรสาร ๐-250๖-๖๕๖-๖

ที่ ศธ 0522 166.10.1-1

สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์
ท่าบองระยอง อ่างทอง นครศรี
จังหวัดนนทบุรี 11129

พุทธทศวรรษ 2553

เรื่อง ขอบริการหญิงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาครูหญิงวิจัย

เรียน นางฉวีณี เจริญ

ด้วย นางสาววรรณ หนูชูสุข นักศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอกประถมศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ ได้วันขงวุฒิให้ทำวิทยานิพนธ์ระบบ อีกระเบียบคณะกรรมการวิจัยการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยรูปแบบฉบับใหม่โดยที่มีต่อความสามารถของนางฉวีณี เจริญ สังกัดโรงเรียนประถมศึกษาประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเตา (เขต) คณะกรรมการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แผนบมฉวี

การจัดทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำข้อสมมติจะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ดำเนินการแล้ว แต่เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่จัดทำนั้นมีความเหมาะสมและเป็นวิชาการตามปฏิบัติ และสอดคล้องกับตัวและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาษาไทย ตำแหน่งครู ระดับ ศ. 3 โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นในข้อที่ปรับปรุงหรือมีกติการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษย์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายโสตศึกษา

โทรศัพท์ 0-2501-2520

โทรสาร 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างคำใหม่ เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การสร้างคำใหม่ เป็นพื้นฐานของทักษะการเขียนในรูปแบบต่างๆและเป็นรวบรวมความคิดจากประสบการณ์ และจินตนาการมาเขียน ซึ่งสามารถพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ต่อไป

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนคำศัพท์จากคำที่กำหนดได้ถูกต้อง
2. เขียนคำศัพท์ได้ตามเวลาที่กำหนด
3. มีความสนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การสร้างคำใหม่ (ทักษะการคิดคล่อง)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาและ ทบทวนเกี่ยวกับการเขียน คำศัพท์ จากหนังสือเรียน นิทาน พจนานุกรม เพื่อให้สามารถเขียนคำศัพท์
2. ครูและนักเรียนสนทนาถึงคำศัพท์ที่กำหนดแล้วให้สร้างคำใหม่ เช่น แม่น้ำ แม่คำ ฯลฯ

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กติกา กฎเกณฑ์ระยะเวลา เช่น ให้แต่ละกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน การทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น และสรุปรงานออกมาเป็นบทสรุปของกลุ่ม เปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขัน ต่อ เดิม คำศัพท์จากบัตรคำที่กำหนดให้บนกระดานดำ เช่นต่อเติมคำที่ขึ้นต้นว่า ไอ..... แม่..... มะ..... ตา..... ให้มากที่สุดกลุ่มใดสามารถเขียนคำศัพท์แต่ละคำได้มากที่สุดตามเวลาที่กำหนดกลุ่มนั้นชนะ

ตัวอย่าง เช่น ใจน้อย ใจร้าย ใจดี ใจเสาะ ฯลฯ

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนคำศัพท์ที่กำหนดจากใบงานที่ 1 ให้ภายในเวลาที่กำหนด โดยกำหนดให้ 10 นาที

6. นักเรียนในกลุ่มศึกษาทำความเข้าใจ การเขียนคำศัพท์จากคำที่กำหนดให้ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

7. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้คำศัพท์ที่ตนเองรู้ให้สมาชิกในกลุ่ม โดยให้สมาชิกในกลุ่มอ่านให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง

8. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้คำศัพท์ซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

10. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาว่าคำศัพท์มีคำใดบ้างที่มีคำแรกเหมือนกันและสามารถต่อเติมคำหลังได้อย่างหลากหลาย

11. เขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ลงในสมุด

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

12. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นร่วมแสดงความคิดเห็น และวิจารณ์ โดยครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

13. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำการเขียนคำศัพท์ไปใช้เขียนในการเรียนการสอนและนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. ใบกิจกรรมที่ 1 การเขียนต่อเติมคำศัพท์

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจสอบผลงานใบกิจกรรมที่ 1
- 1.2 การร่วมกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบประเมินการเขียนต่อเติมคำศัพท์
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรม

3. เกณฑ์การประเมินผลต่อเติม

- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนคำศัพท์ใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้มากที่สุด

1.

ใจ.....	ใจ.....	ใจ.....	ใจ.....
ใจ.....	ใจ.....	ใจ.....	ใจ.....

2.

แม่.....	แม่.....	แม่.....	แม่.....

3.

ช่าง.....	ช่าง.....	ช่าง.....	ช่าง.....
ช่าง.....	ช่าง.....	ช่าง.....	ช่าง.....

4.

นัก.....	นัก.....	นัก.....	นัก.....

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนด เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรวบรวมความคิดจากประสบการณ์ และจินตนาการ มาเขียนคำที่ข้อความที่กำหนดให้ สามารถพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนคำจากเหตุการณ์ที่กำหนดได้ถูกต้อง
2. เขียนคำศัพท์ตามเวลาที่กำหนดได้
3. มีความสนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนคำศัพท์จากเหตุการณ์ (ทักษะการคิดยืดหยุ่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาและ ทบทวนเกี่ยวกับการเขียน คำศัพท์ด้วยการต่อเติม คำศัพท์
2. ครูให้นักเรียนดูภาพชาวบ้านกำลังช่วยกันพัฒนาหมู่บ้าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันทายว่ามี คำศัพท์ใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับภาพ

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฏ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการ เปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนด เช่น
 1. จงบอกสิ่งที่มีสีเหลือง เช่น กล้วย ส้ม มะม่วง.....
 2. จงบอกสิ่งที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หนังสือ
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนดให้

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

6. นักเรียนในกลุ่มศึกษาทำความเข้าใจ แบบฝึกกิจกรรมที่ 2 เรื่องการเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนด

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

7. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้คำศัพท์ที่ตนเองรู้ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

8. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันว่าแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์จากข้อความต่างๆ

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

10. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปข้อความที่ได้จากการศึกษา

11. เขียนสรุปข้อความลงในสมุด

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

12. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกต และวิจารณ์ และช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง ครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

13. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำการเขียนคำศัพท์ไปใช้ในการเขียน และเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 2 การเขียนต่อเติมคำศัพท์

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจสอบผลงานใบกิจกรรมที่ 2
- 1.2 การร่วมกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบประเมินการเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนด
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรม

3. เกณฑ์การประเมินผลต่อเติมคำศัพท์

3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน

3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำตอบจากข้อความที่กำหนด

1. บอกสิ่งที่มีลักษณะวงกลม

2. บอกสิ่งที่ทำให้เกิดเสียงได้

3. บอกสิ่งที่มีกลิ่นหอม

4. บอกสิ่งที่เป็นของเหลว

5. บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนคำศัพท์ใหม่จากเหตุการณ์ตามความคิดเชิงสร้างสรรค์
เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำใหม่ ๆ จะช่วยให้รู้จักคำมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการแต่งประโยค เขียนข้อความ เขียนเรื่องราว ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนคำจากเหตุการณ์ที่กำหนดได้ถูกต้อง
2. มีความสนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนคำศัพท์จากเหตุการณ์ (การคิดริเริ่ม)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาและ ทบทวนเกี่ยวกับการเขียน คำศัพท์จากเหตุการณ์ที่กำหนด
2. ครูให้นักเรียนดูข้อความในบัตรคำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันทายว่ามีคำศัพท์ใดบ้างที่เกี่ยวข้อง
ข้อความในบัตรคำกับบัตรคำ เช่น

ของใช้ใดที่มีหลายรูปทรง นาฬิกา โต๊ะ โทรศัพท์ ฯลฯ

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฎ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์ใหม่จากเหตุการณ์ที่กำหนด เช่น
 - 4.1 โรงเรียนของเราอยู่เพราะนักเรียน **ปลูกลงไม้**
 ที่งขะให้เป็นที่ ปลูกลงไม้

4.2 พ่อของฉันปลูกมะนาวในสวน หลายต้น

พริก มะละกอ มะเขือ

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนคำศัพท์จากข้อความที่กำหนดให้ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

6. นักเรียนในกลุ่มศึกษาทำความเข้าใจและทำแบบฝึกกิจกรรมที่ 3 การเขียนคำศัพท์จากเหตุข้อความที่กำหนดให้

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

7. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้คำศัพท์ที่ตนเองรู้

8. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

10. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

11. เขียนสรุปความรู้ลงในสมุด

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

12. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกต และวิจารณ์ และช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง และครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

13. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำคำศัพท์ไปใช้เขียนเรื่องเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารและในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ

2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 3 การเขียนคำศัพท์ใหม่จากเหตุการณ์ที่กำหนด

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 3

1.2 การร่วมกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

2.1 แบบประเมินกิจกรรมที่ 3

2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรม

3. เกณฑ์การประเมินผลต่อเติมคำศัพท์

- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนคำศัพท์ใหม่จากเหตุการณ์ที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 3 (การคิดริเริ่ม)

คำชี้แจง จงเขียนคำใหม่ที่สามารถนำมาแทนคำที่พิมพ์ตัวหนาให้มีความหมายสอดคล้องกัน
ทั้งประโยค

ตัวอย่าง เวลากลางคืนอุณหภูมิจะลดต่ำลงจึงควรสวมเสื้อให้น้องให้ได้รับความอบอุ่น
เพียงพอ

ตอบ ห่มผ้า, ก่อไฟ, สวมถุงมือ, ถุงเท้า

1. อากาศในช่วงฤดูหนาวทำให้แม่ค้าขายเสื้อกันหนาวได้มากขึ้น

ตอบ

2. ฉันบอกกับคุณแม่ว่าน้องกำลังนอนหลับอยู่บนที่นอน

ตอบ

3. น้องของฉันอายุประมาณห้าขวบสามารถร้องเพลงได้

ตอบ

4. หลังจากที่คุณแม่อาบน้ำให้น้องเสร็จแล้วมานะก็ต้องรีบไปโรงเรียน

ตอบ

5. การทำรายงานเราสามารถค้นข้อมูลจากหนังสือพิมพ์

ตอบ

6. ครูแสนดีเป็นครูที่นักเรียนรักเพราะเป็นครูที่ใจดี

ตอบ

7. การกินอาหารที่มีประโยชน์จะทำให้สุขภาพดี

ตอบ

8. ตาของฉันมักนำขี้เลื่อยมาทำเป็นปุ๋ยใส่ต้นไม้ในสวน

ตอบ

9. ปัจจุบันภาวะโลกร้อนเป็นสาเหตุของน้ำท่วม

ตอบ

10. สมชายได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนดีเด่นเพราะเขามารยาทดี

ตอบ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนคำคล้องจอง เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำคล้องจอง หมายถึง กลุ่มคำตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป มีเสียงสัมผัสกันระหว่างกลุ่ม การเขียนคำคล้องจองเป็นการรวบรวมความคิดจากประสบการณ์ และทักษะในการเขียนออกมาเป็นกลุ่มคำ ในลักษณะรูปแบบต่างๆซึ่งเป็นทักษะหนึ่งที่สามารถพัฒนาให้เกิดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนคำคล้องจองจากคำและกลุ่มคำที่กำหนดได้
2. บอกหลักการเขียนคำคล้องจองได้
3. มีความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนคำคล้องจอง (การคิดละเอียดลออ)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาและ ทบทวนเกี่ยวกับการเขียน คำศัพท์ โดยการนำแถบประโยคที่ให้แสดงคำศัพท์ใหม่ที่สอดคล้องกับประโยค เช่น

ประโยค เวลากลางคืนอุณหภูมิจะลดต่ำลงจึงควรสวมเสื้อให้น้องให้ได้รับความอบอุ่นเพียงพอ

ตอบ หม่มผ้า, ก่อไฟ, สวมถุงมือ, ถุงเท้า

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฎ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น
4. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำคล้องจองแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันเขียนคำคล้องจองแต่ละแบบแล้วช่วยเขียนบนกระดานดำ

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

5. นักเรียนในกลุ่มศึกษาทำความเข้าใจ แบบฝึกการตั้งประโยคแล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และการเขียนคำคล้องจองในแบบฝึกกิจกรรมที่ 4

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

6. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้ที่ได้ศึกษามา
7. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

8. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

9. ตัวแทนในกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมงานเขียนของกลุ่มให้น่าสนใจที่สุด
10. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกต และวิจารณ์ และช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง ครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

11. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำการเขียนคำคล้องจองไปใช้เขียนเรื่องในลักษณะต่างๆและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 4 การเขียนคำคล้องจอง
3. ใบความรู้เรื่องคำคล้องจอง

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 4 การเขียนคำคล้องจอง
- 1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.2 แบบฝึกกิจกรรมที่ 4 การเขียนคำคล้องจอง
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนคำคล้องจอง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ใบความรู้ เรื่องการสัมผัสคำคล้องจอง

การสัมผัสคล้องจอง หมายถึง กลุ่มคำตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป มีเสียงสัมผัสกันระหว่างกลุ่ม ลักษณะการสัมผัสคล้องจอง มีดังนี้

1. กลุ่มคำ 2 คำ คำสุดท้ายของกลุ่มหน้า สัมผัสกับคำแรกของกลุ่มหลัง เช่น
มะลิ ผลิบาน ต้านลม
2. กลุ่มคำ 3 คำ คำสุดท้ายของกลุ่มหน้า สัมผัสกับคำที่ 1 หรือคำที่ 2 ของ
กลุ่มหลัง เช่น ในวันนี้ ฉันมีสุข ทุกข์ห่างหาย
3. กลุ่มคำ 4 คำ คำสุดท้ายของกลุ่มหน้า สัมผัสกับคำที่ 1 หรือคำที่ 2
หรือคำที่ 3 ของกลุ่มหลัง เช่น เด็กเอ๋ยเด็กดี ต้องมีวินัย
หมั่นเตือนใจตน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อเติมคำคำสัมผัสคล้องจองตามที่กำหนดในการคล้องจอง

1. ดิมนม

2. หนังสือ

3. บ้านเมือง

4. ลูกแมว

5. นอนไม่หลับ

6. ปลาตุกเผา

7. ยาฆ่าเสพติด

8. ฟ้ายลบฟ้าร้อง

9. กระต่ายตื่นตูม

10. รักจริงยิ่งใหญ่

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การเขียนบทสนทนาจากภาพ เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนบทสนทนาของตัวละครตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของนักเรียน เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกและความคิดของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งเร้า เหตุการณ์ และสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยผ่านการเรียบเรียงถ้อยคำที่สละสลวย ชัดเจน ได้ใจความและสื่อความหมาย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการ ช่วยพัฒนาความคิดการรวบรวมความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนประโยคบทสนทนาจากภาพที่กำหนดได้
2. เขียนประโยคได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียน
3. แสดงความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

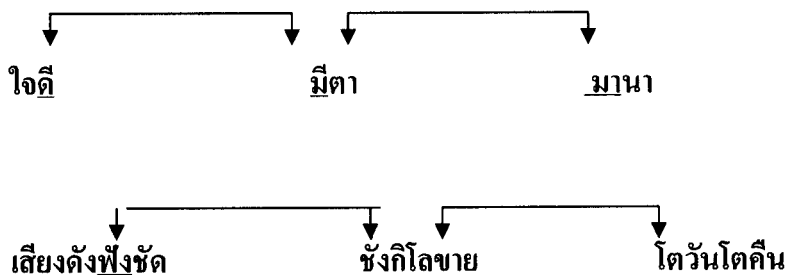
การเขียนประโยคบทสนทนาจากภาพ (การคิดละเอียดลออ)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครู ทบทวนเกี่ยวกับการเขียนคำคล้องจอง โดยการให้นักเรียนตั้งประโยคเลือก บัตรคำและแถบ กลุ่มคำ

ตัวอย่างบัตรคำและแถบกลุ่มคำ

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฎ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกภาพกลุ่มละ 1 ภาพที่ครูนำมาแล้วให้แต่ละกลุ่มแล้วเขียนบทสนทนาจากภาพว่ามีบทสนทนาอย่างไรบ้าง เช่น

เจ้าจุก : เจ้าเหมียวกินข้าวแล้วหรือยัง ?

เจ้าเหมียว : วันนี้ยังไม่มียะไรตถึงท้องเลย

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

5. นักเรียนในกลุ่มศึกษาทำความเข้าใจ แบบฝึกแล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและเขียนบทสนทนาในแบบฝึกกิจกรรมที่ 5

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

6. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้ที่ได้ศึกษามา

7. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

8. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

9. ตัวแทนในกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมงานเขียนของกลุ่มให้น่าสนใจที่สุด

10. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกต และวิจารณ์ และช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง ครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

11. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำการเขียนบทสนทนาไปใช้เขียนเรื่อง และใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรข้อความ

2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 5 การเขียนบทสนทนาจากภาพ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

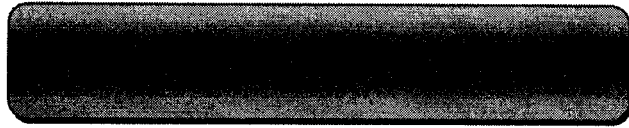
- 1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 5 การเขียนบทสนทนาจากภาพ
- 1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบฝึกกิจกรรมที่ 5
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนบทสนทนาจากภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

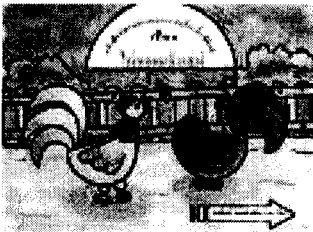

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบทสนทนาจากภาพที่กำหนดให้

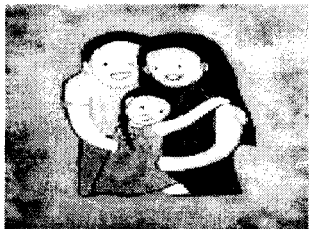
หญิงสาว :

ต้นไม้ :

ไก่เหลือง :

ไก่ชมพู :

พ่อ :

แม่ :

จระเข้ :

เต่า :

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปโมเดล

หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนข้อความคาดคะเนและผลที่จะเกิดตามมา เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรวบรวมความคิดจากประสบการณ์ และจินตนาการ มาเขียนข้อความคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ เป็นการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกข้อความของผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ได้
2. เขียนข้อความของผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ได้
3. แสดงความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนข้อความผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ (การคิดยืดหยุ่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการร่วมกิจกรรม ทบทวนเกี่ยวกับการเขียนประโยค การเขียนข้อความเพื่อใช้สื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

2. ครูและนักเรียนสนทนาถึงเหตุการณ์จากข่าวในหนังสือพิมพ์ “ นักเรียนช่างกลยกพวก ตีกันมีทั้งบาดเจ็บและตาย ” ให้นักเรียนช่วยคิดคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมา ตามความคิดและ

จินตนาการ

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฎ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกข้อความแล้วเขียนจากสิ่งสมมติกลุ่มละ 1 เรื่อง เช่น

4.1 ถ้าฉันเป็นผู้วิเศษ.ฉันจะ.....

4.2 ถ้าฉันมีเงิน 10 ล้านฉันจะ.....

4.3 ถ้าฉันเป็นนายกรัฐมนตรีฉันจะ.....

4.4 ถ้าฉันเป็นนางฟ้าฉันจะ.....

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและเขียนข้อความตามความสนใจ

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

6. นักเรียนในกลุ่มศึกษาทำความเข้าใจ การเขียนข้อความคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์หรือสิ่งสมมติตามความสนใจแล้วทำแบบฝึกกิจกรรมที่ 7 การเขียนข้อความการคาดคะเนและบอกวิธีปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

7. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้ที่ได้ศึกษามา

8. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

9. นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนข้อความคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

10. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

11. เขียนสรุปความรู้ลงในสมุด ด้วยรูปแบบแปลกใหม่ง่ายต่อการจดจำ

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

12. ตัวแทนกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมงานเขียนของกลุ่มที่น่าสนใจที่สุด

13. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกต และวิจารณ์ และช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง ครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

14. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำการเขียนข้อความที่คาดคะเนและผลที่เกิดและการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุง ไปใช้เขียนเรื่อง และไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรข้อความ

2. ใบกิจกรรมที่ 7 การเขียนข้อความคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมา

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 7

1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

2./2 แบบฝึกกิจกรรมที่ 7 การเขียนข้อความคาดคะเนและผลที่จะเกิดตามมา

2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

เกณฑ์การประเมินผล

3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน

3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนข้อความคาดคะเนและผลที่จะเกิดตามมา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แบบฝึกกิจกรรมที่ 7(การคิดยืดหยุ่น)

คำชี้แจง ให้นักเรียนคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมา โดยบอกเหตุให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
ตัวอย่าง ถ้าเพื่อนของนักเรียนสูบบุหรี่อะไรจะเกิดขึ้น

ตอบ มีกลิ่นปาก เป็นมะเร็ง เป็นโรคถุงลมโป่งพอง ฟันเป็นคราบ

เราจะมีวิธีช่วยเพื่อนอย่างไร

ตอบ บอกครู บอกพ่อแม่ของเพื่อน แนะนำให้เลิกบุหรี่

1. ถ้าน้ำท่วมโลกอะไรจะเกิดขึ้นตามมา

ตอบ

เราจะมีวิธีแก้ไขไม่ให้น้ำท่วมโลกอย่างไร

ตอบ

2. ถ้านักเรียนในโรงเรียนเป็นเด็กขี้เกียจ โรงเรียนจะเป็นอย่างไร

ตอบ

เราจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

ตอบ

3. ถ้าคนไทยในชาติขาดความสามัคคีอะไรจะเกิดขึ้นตามมา

ตอบ

เรามีวิธีใดช่วยคนไทยอย่างไร

ตอบ

4. ถ้าเยาวชนไทยติดเกมส์อะไรจะเกิดขึ้น

ตอบ

เรามีวิธีแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

ตอบ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล

หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนข้อความเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งของเพื่อสื่อความหมายให้ได้ใจความสมบูรณ์ชัดเจน เป็นเหตุเป็นผลให้สอดคล้องกับภาพ เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นที่การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของนักเรียน

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนประโยคบอกประโยชน์ของสิ่งของอย่างสร้างสรรค์ได้
2. แสดงความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ (การคิดคถ่อง)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาการเขียนข้อความ เพื่อใช้สื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

2. ครูนำข่าว โปดตังมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ของข่าว โปดครูเขียนประโยชน์ของที่นักเรียนบอกบนกระดานดำ เช่น ทำดอกไม้ ทำปุ๋ย ทำอาหารสัตว์ ทำขนม เป็นต้น
3. นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดเห็น เป็นสำนวนภาษาที่เรียบเรียงเป็นข้อความ
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฎ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่รู้จักให้ได้มากที่สุด ในเวลา 10 นาที กลุ่มใดเขียนข้อความได้มากและถูกต้องเป็นกลุ่มชนะ

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

7. นักเรียนในกลุ่มนำเสนอความรู้ที่ได้ศึกษามา
8. นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
9. นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของให้ได้มากที่สุด

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

10. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา
11. เขียนสรุปความรู้ลงในสมุด ด้วยรูปแบบแปลกใหม่ง่ายต่อการจดจำ

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

12. ผู้นำกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมงานเขียนของกลุ่มให้น่าสนใจที่สุด
13. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกตและวิจารณ์ และช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง ครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

14. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำเรื่องการเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ ไปประยุกต์ใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ
2. ใบกิจกรรม การเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 6
- 1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

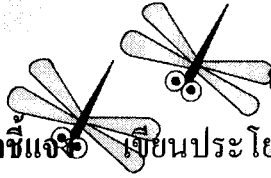
2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบฝึกกิจกรรมที่ 6 การเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

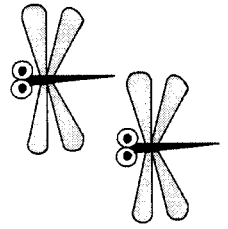
- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนข้อความบอกประโยชน์ของสิ่งของ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แบบฝึกกิจกรรมที่ 6

การเขียนข้อความ (การคิดคล่อง)

คำชี้แจง เขียนประโยชน์ของสิ่งของต่อไปนี้ให้มากที่สุด

ตัวอย่าง ขวดพลาสติก แจกัน ดอกไม้ โคมไฟ กล้องใส่ดินสอ ฯลฯ

1. ขวดพลาสติก

.....

2. ต้นกล้วย

.....

3. กระดาษหนังสือพิมพ์.

.....

4. ไข่เค็ม

.....

5. ต้นยางพารา

.....

6. ไม้ไผ่

.....

7. กล้องกระดาษ

.....

8. เชือกฟาง

.....

9. คอมพิวเตอร์

.....

10. มะพร้าว

.....

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การเขียนบรรยายเรื่องจากภาพ เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายเรื่องจากภาพเป็นการเขียนตามจินตนาการ ความรู้สึกถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษร ของผู้เขียนเป็นการสื่อความจากความคิดและจินตนาการ ให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจความหมายของเรื่องราวที่เขียน

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหลักการเขียนบรรยายเรื่องจากภาพตามจินตนาการได้
2. เขียนบรรยายเรื่องจากภาพตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ได้
3. แสดงความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนบรรยายเรื่องจากภาพตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วให้นักเรียนบอกประโยชน์
2. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายการเขียนเรื่อง ควรเขียนเรื่องให้สอดคล้องกัน เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฤติกาเช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาการเขียนเรื่องจากภาพ และให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนเรื่องจากภาพ

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

5. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการ เขียนบรรยายเรื่องจากภาพ

6. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเขียนบรรยายเรื่องจากภาพหน้าห้องเรียน โดยครูและนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันอภิปราย และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งสรุปและสร้างองค์ความรู้

7. นักเรียนร่วมกันวางแผนสร้าง โครงเรื่องลำดับเหตุการณ์จากเรื่องเดิม

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำข้อมูลทั้งหมดมาเขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องราวตามจินตนาการ

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

9. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

10. นักเรียนนำความรู้ที่สรุปได้มาเขียนลงในกระดาษ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยในการจดจำ

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

11. ผู้นำกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม งานเขียนให้น่าสนใจที่สุด ตามแนวคิดและจินตนาการของกลุ่ม

12. แต่ละกลุ่มนำเรื่องตามจินตนาการของกลุ่มมารายงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกต และวิจารณ์ผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการต่อให้จบ และช่วยกันสรุปวิธีการเขียนเรื่องตามจินตนาการต่อให้จบอีกครั้งหนึ่ง ครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

13. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนนิทาน และจัดทำหนังสือเล่มเล็ก

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างนิทานที่แต่งยังไม่จบหนึ่งเรื่อง
2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 8 เขียนบรรยายเรื่องจากภาพ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 8
- 1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบฝึกกิจกรรมที่ 8 เขียนบรรยายเรื่องจากภาพ
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน

3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนบรรยายเรื่องจากภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แบบฝึกกิจกรรม ที่ 8

การเขียนบรรยายภาพ (การคิดริเริ่ม)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพตามความรู้สึกและจินตนาการของนักเรียน

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากคำ เป็นการเรียบเรียงความคิดให้เป็นเรื่องราวจากความหมายของคำให้มีความสัมพันธ์กันโดยอาศัยประสบการณ์ และจินตนาการของผู้เขียน เป็นการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิภาคปัญหาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีการเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ได้
2. พูดยุติความคิดการเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ได้
3. เขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ได้
4. มีความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ (การคิดริเริ่ม)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับการเขียนบรรยายเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ว่าเป็นการสื่อความจากความคิดและจินตนาการ ให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจความหมายของเรื่องราวที่เขียน
2. นักเรียนดูบัตรคำ ที่ครูเตรียมมาให้ ซึ่งมีคำว่า เพื่อน เล่น สนุกสนาน สนามเด็กเล่นเป็นคำที่กำหนด
3. นักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการเขียนเรื่องจากคำที่กำหนด แล้วร่วมกันสรุปวิธีการเขียนเรื่องจากคำ ดังนี้
 - 3.1 ดูคำทั้งหมด เช่น น้ำท่วม ภาคเหนือ นักเรียน ฯลฯ แล้วกำหนดเรื่องว่าจะเขียนเรื่องอะไร
 - 3.2 นำคำที่กำหนดให้เขียนเรื่องให้เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทัศนคติ เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้จากแบบฝึกที่ 9

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำมาเขียนเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวที่สื่อความหมายได้ใจความชัดเจน

7. นักเรียนทุกคนเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

8. จับคู่แลกเปลี่ยนกันอ่านงานเขียน พร้อมทั้งช่วยกันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและส่งคืนให้เจ้าของปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์ที่สุด

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

10. นักเรียนนำความรู้ข้อสรุปมาเขียนลงในสมุด

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

11. แต่ละคนนำผลงานของตนเองติดแสดงไว้ที่ป้ายแสดงผลงานนักเรียนประจำห้องเรียน

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

12. นักเรียนสนทนา อภิปราย การนำความรู้เรื่องการเขียนคำจากคำไปใช้ในการพูดเขียนติดต่อสื่อสารในโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ

2. แบบฝึกกิจกรรมที่ 9 เขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 9

1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

2.1 แบบฝึกกิจกรรมที่ ๓ การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้

2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน

3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

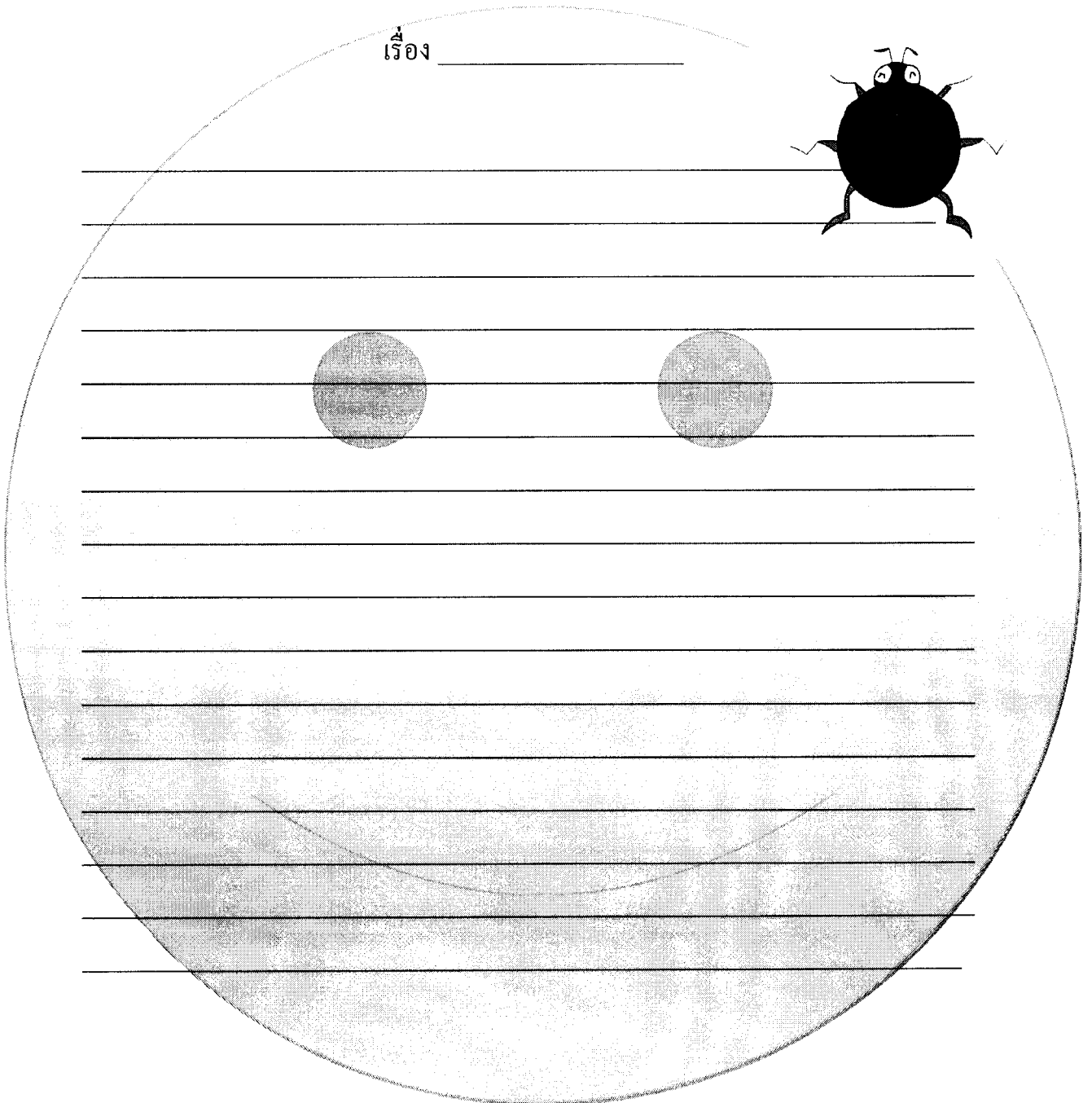
แบบฝึกกิจกรรมที่ 9

การเขียนเรื่องจากคำศัพท์ที่กำหนดให้ (การคิดริเริ่ม)

คำชี้แจง เขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ ให้เป็นเรื่องราวที่มีความสัมพันธ์กัน พร้อมทั้ง
ชื่อเรื่อง

คำที่กำหนดให้ น้ำท่วม คนตาย ขาดแคลน โลกร้อน คนเห็นแก่ตัว
ภัยธรรมชาติ แผ่นดินไหว บริจาค ประชาชน นักเรียน เมือง

เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การเขียนนิทาน เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนนิทาน เป็นการถ่ายทอดความคิด โดยการเรียบเรียงข้อความด้วยถ้อยคำที่สละสลวย งดงาม ชัดเจน บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เขียน เป็นการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิภาค ปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เล่านิทานที่เคยอ่านได้
2. บอกหลักการเขียนนิทานได้
3. เขียนนิทานได้ถูกต้องตามรูปแบบ
4. แสดงความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนนิทาน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับนิทานที่เคยอ่าน นักเรียนยกตัวอย่างนิทานที่เคยอ่านว่ามีนิทาน เรื่องใดบ้าง

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

3. ครูเขียนสุภาษิต สำนวน คำพังเพย หรือข้อคิดเตือนใจต่าง ๆ บนกระดาน 1 ข้อความเช่น “มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ ” ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันเล่านิทาน โดยให้นักเรียนแต่ละคนช่วยกันเล่านิทานคนละประโยคจนจบหนึ่งเรื่อง โดยให้มีแนวคิดตามหัวข้อที่เขียนไว้บนกระดาน หลังจากนั้นครูเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ของการเล่าและการเขียน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเอกสารใบความรู้เรื่อง การเขียนนิทาน แล้วร่วมกันสรุปถึงองค์ประกอบของการเขียนนิทาน

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

5. นักเรียนและและครูร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับองค์ประกอบของนิทาน ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน เช่น ตัวละครเป็นใครบ้าง มีลักษณะอย่างไร สำคัญอย่างไร เหตุการณ์เป็นอย่างไร ได้ข้อคิดอะไร

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

6. เลือกเขียนนิทานตามความสนใจ กลุ่มละ 1 เรื่อง

7. แต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวางแผนสร้างโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร จาก สถานที่เกิดเหตุ ลำดับเหตุการณ์ แนวคิด คติสอนใจที่แฝงไว้ ชื่อเรื่อง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

8. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานการเขียนนิทาน

9. ตัวแทนกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกันปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมงานงานที่น่าสนใจที่สุด ตามแนวคิดและจินตนาการ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้การเขียนนิทาน ครูแนะนำความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 การแสดงผลงาน

10. แต่ละกลุ่มนำนิทานของตนเอง มาจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก โดยวาดภาพประกอบตกแต่งระบายสีให้สวยงาม ส่งครูเป็นผลงานกลุ่ม 1 เล่ม ก่อนเก็บไว้ในมุมแสดงผลงานของห้อง

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

11. นักเรียนสนทนา อภิปราย การนำความรู้จากการเขียนนิทาน ไปใช้จัดทำหนังสือเล่มเล็กในโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. สุภาษิต คำพังเพย สำนวน หรือข้อคิดคติเตือนใจต่าง ๆ 1 ข้อความ
2. ใบความรู้เรื่องการเขียนนิทาน
3. กระดาษ สีไม้ สีเทียน ลวดเย็บกระดาษ
4. แบบฝึกกิจกรรมที่ 10 เขียนนิทานต่อเติมจากเรื่องเดิมให้จบ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 10
- 1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบฝึกกิจกรรมที่ 10 เขียนนิทานต่อเติมจากเรื่องเดิมให้จบ
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน เขียนนิทานต่อเติมจากเรื่องเดิมให้จบไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนนิทาน

การเขียนนิทานเป็นการเขียนเรื่องสมมุติให้ผู้อื่นอ่าน ต้องเขียนให้สนุกและเขียนบรรยายให้น่าสนใจ ให้เหมือนกับผู้เขียนได้มาเล่าเรื่องให้ผู้อ่านฟัง มีหลักการดังนี้

1. สร้างโครงเรื่อง
2. กำหนดตัวละครและสถานที่ที่เกิดเหตุ
3. ลำดับเหตุการณ์
4. ดำเนินเรื่องให้น่าสนใจ มีความขัดแย้งในการกระทำของตัวละคร
5. ใช้ภาษาในการดำเนินเรื่องให้สมจริงสมจัง
6. เขียนเรื่องให้มีแนวคิดและเห็นผลการกระทำของตัวละคร

คำแนะนำในการเขียนนิทาน

1. คนที่จะเขียนเรื่องได้ต้องรู้จักอ่านนิทานหลาย ๆ เรื่องและหลาย ๆ แบบ เช่น นิทานอีสป นิทานชาดก นิทานนานาชาติ และนิทานพื้นเมือง เป็นต้น
2. สังเกตการใช้ถ้อยคำและภาษาที่ใช้ในการเขียนนิทานพื้นเมือง เป็นต้น
3. ฝึกเขียนนิทานตามความคิดและจินตนาการของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ให้ผู้อื่นอ่านประเมินความน่าสนใจในนิทานที่เราเขียนขึ้น

ใบกิจกรรมที่ 10

การเขียนนิทานต่อเติมเรื่อง (การคิดละเอียดลออ)

คำชี้แจง เขียนต่อเติมเรื่องให้สมบูรณ์จากนิทานที่กำหนดพร้อมตั้งชื่อเรื่อง
เรื่อง

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่ง มีสัตว์ 3 ชนิด อาศัยอยู่ด้วยกันที่กลางป่า _____

Blank writing lines for the story continuation.

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปโมเดล

หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการ เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากภาพเป็นการฝึกให้นักเรียนมีทักษะการคิด เขียนคำศัพท์ สุภาพออกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เมื่อเห็นภาพที่กำหนดให้เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิภาคปัญหาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหลักการเขียนเรื่องจากภาพได้
2. พูดแสดงความคิดเห็นจากภาพที่กำหนดให้ได้
3. เขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการได้
4. มีความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ได้

สาระการเรียนรู้

1. หลักการเขียนเรื่องจากภาพ
2. การเขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. ครูชูภาพให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันสนทนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพที่เห็น
2. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายการเขียนเรื่องจากภาพ ควรเขียนให้สอดคล้องกับภาพ และสื่อความหมายได้ดี

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กฤ กติกา เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรื่องจากภาพตามความคิด จินตนาการ เพื่อให้เรื่องราวน่าสนใจ และร่วมกันเขียนเรื่องจากแบบฝึกการเขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการ

5. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอเทคนิคการเขียนเรื่องจากภาพหน้าห้องเรียน โดยครู และนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันอภิปราย และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งสรุปและสร้างองค์ความรู้

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม

6. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวางแผนสร้างโครงเรื่องการเขียนเรื่องจากภาพ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำข้อมูลทั้งหมดมาเขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องจากภาพที่ได้ใจความสื่อความหมายได้ดี

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

8. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

9. นักเรียนนำความรู้ที่สรุปได้มาเขียนลงในกระดาษ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยในการจดจำ

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

10. ให้ตัวแทนกลุ่มอ่านงานเขียนของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมงานเขียนให้น่าสนใจที่สุด ตามแนวคิดและจินตนาการของกลุ่ม

11. แต่ละกลุ่มนำเรื่องจากภาพของกลุ่มมารายงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นสังเกตและวิจารณ์ผลงานการเขียนเรื่องจากภาพ และช่วยกันสรุปวิธีการเขียนเรื่องจากภาพอีกครั้งหนึ่งครูช่วยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

12. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และนำการเขียนเรื่องจากภาพไปใช้ในการเขียนเรื่องราวติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ

2. ใบกิจกรรมที่ 11 เขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรมที่ 11

1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดผล

2.1 แบบฝึกกิจกรรมที่ 11 การเขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการ

2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมินผล

3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน

3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องจากภาพตามความคิดและจินตนาการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แบบฝึกกิจกรรม ที่ 11 (การคิดริเริ่ม)

การเขียนเรื่องจากภาพ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพ ตามความเข้าใจ

เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปโปโมเดล
หน่วยการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง การเขียนเรื่องที่กำหนดตามจินตนาการ เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการเขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ตามจินตนาการ โดยใช้คำสำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างหนึ่ง ที่ผู้เรียนต้องหมั่นฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจึงจะเกิดความชำนาญ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

มาตรฐาน ท.4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้
2. เขียนเรียงเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ได้
3. มีความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

1. หลักการเขียนเรื่องที่กำหนด
2. การเขียนเรียงความตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. นักเรียนและครูสนทนา อภิปราย เกี่ยวกับการเขียนเรื่องรูปแบบต่าง เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบรรยายภาพ การเขียนตามที่กำหนด โดยครูนำมาเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ สนทนา แสดงความคิดเห็นสังเกตตัวอย่างการเขียนเรื่อง ครูให้ความรู้เพิ่มเติม แล้วพูดโยงสู่การเรียนรู้การเขียนเรื่องจากเรื่องที่กำหนดให้

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

2. ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการเขียนเรื่องรูปแบบต่างๆจากอินเทอร์เน็ต จากนั้นมารับใบความรู้เรื่องการเขียนเรื่องราวยุรูปแบบต่างๆจากครู เพื่อประกอบการศึกษาและสรุปเป็นองค์ความรู้

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแนะนำวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทัศนคติ เช่น ทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การสรุปผลงาน คุณภาพของงาน และการเปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็น

4. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับฉลากเลือกเรื่อง เพียง 1 หัวข้อ ดังนี้

4.1 พ่อหลวงของแผ่นดิน

4.2 ครูดีในดวงใจ

4.3 ภาวะโลกร้อน

4.4 สิ่งเสพติด

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนสร้างโครงเรื่องการเขียนเรื่อง

6. ครูสุ่มตัวอย่างนักเรียน 1- 2 กลุ่ม ออกมานำเสนอโครงเรื่องตามเรื่องที่กำหนด โดยครูและนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันอภิปราย และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

7. ร่วมกันนำข้อมูลทั้งหมดมาเขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องราว 1 เรื่อง ที่ได้ใจความ สื่อความหมายได้ดี

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

8. ประธานกลุ่มอ่านเรื่องที่เขียนเรียบเรียงที่สมบูรณ์แล้วของกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไข

9. แต่ละกลุ่มนำเรื่องที่ร่วมกันเขียนมารายงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มอื่นช่วยแสดงความคิดเห็น และวิจารณ์ผลงาน ของกลุ่มตนเอง

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

10. นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการนำการเขียนเรื่องต่างๆ ไปประยุกต์ใช้เขียนนิทาน เรื่องสั้น หนังสือเล่มเล็ก ในสถานการณ์ต่างๆต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างการเขียนเรื่อง

2. อินเทอร์เน็ต

3. แบบฝึกกิจกรรมที่ 12 การเขียนเรื่องตามที่กำหนด

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 ตรวจสอบผลงานแบบฝึกกิจกรรม ที่ 12
- 1.2 สังเกตการร่วมกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

- 2.1 แบบประเมินการเขียนเรื่องตามที่กำหนด
- 2.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรม

3. เกณฑ์การประเมินผล

- 3.1 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน
- 3.2 นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบโมเดลชิปโป

รายการ	ระดับการประเมิน		
	+1	0	-1
1. สาระสำคัญ 1.1 ความถูกต้อง 1.2 ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 1.3 ความชัดเจนเข้าใจง่าย			
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 2.1 วัดและประเมินได้ 2.2 สอดคล้องกับเนื้อหา 2.3 ชัดเจนเข้าใจง่าย			
3. สาระการเรียนรู้ 3.1 ใจความถูกต้อง 3.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ 3.3 เหมาะสมกับระดับชั้น 3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา 3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสน และน่าสนใจ			
4. ด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ 4.1 เรียงลำดับกิจกรรม ได้เหมาะสมตามรูปแบบชิปโปโมเดล 4.1.1 ทบทวนความรู้เดิม 4.1.2 ผู้เรียนแสวงหาความรู้ใหม่ 4.1.3 ผู้เรียนทำความเข้าใจความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้เดิม			

รายการ	ระดับการประเมิน		
	+1	0	-1
<p>.1.4 แลกเปลี่ยนความเข้าใจกับกลุ่ม...</p> <p>4.1.5 ผู้เรียนได้สรุปและจัดระเบียบความรู้</p> <p>4.1.6 ผู้เรียนได้แสดงผลงานของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้</p> <p>4.1.7 ผู้เรียนได้ฝึกการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้</p> <p>4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา</p> <p>4.3 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>4.4 เหมาะสมกับเวลา</p>			
<p>5. ด้านสื่อหรือแหล่งเรียนรู้</p> <p>5.1 สอดคล้องกับเนื้อหา.....</p> <p>5.2 ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย.....</p> <p>5.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้.....</p> <p>5.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน.....</p> <p>5.5 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน</p>			
<p>6. ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา.....</p> <p>6.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง....</p> <p>6.3 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม.....</p>			

แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้น ความ ตั้งใจ	การมีส่วนร่วม ร่วมในการ ปฏิบัติงาน กลุ่ม	การแสดง ความเห็น และการรับ ฟัง	มารยาท การแสดง ออก ให้เกียรติ ผู้อื่น	รวม	สรุป	
							ผ	มผ
		3	3	3	3	12		
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								

การแปลผล

คะแนนรวม 10 - 12 หมายถึง ดี

คะแนนรวม 7 - 9 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนรวม 4 - 6 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

รายการ	3	2	1	ผลการประเมิน
1. ความสนใจ กระตือรือร้น ความตั้งใจ	ตั้งใจ มีความ กระตือรือร้นในการร่วม กิจกรรม ทำงานตามที่ กำหนดได้เป็นอย่างดี สนใจซักถามปัญหาข้อ สงสัย แสดงนิสัยรักการ อ่านด้วยการอ่านและจด บันทึก	ตั้งใจและมีความ กระตือรือร้นบ้าง ทำงานตามที่กำหนด ถูกต้องครบถ้วน เป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อย สนใจซักถามปัญหา ข้อสงสัย อ่านเอกสาร แต่ไม่จดบันทึก	ไม่ตั้งใจ ขาดความ กระตือรือร้น ทำงาน ตามที่กำหนดไม่ ถูกต้องครบถ้วน ไม่ มีการซักถามปัญหา ข้อสงสัย บางคนไม่ อ่าน	
2. การมีส่วนร่วม ร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	ทุกคนร่วมมือช่วยเหลือ กัน บรรยากาศในการ ทำงานกลุ่มเป็นกันเอง	ส่วนใหญ่ร่วมมือ ช่วยเหลือกัน บรรยากาศในการ ทำงานกลุ่มค่อนข้าง เป็นกันเอง	ให้ประธาน เลขานุการกลุ่ม และ สมาชิกบางคน เป็นผู้ ทำงานกลุ่ม บรรยากาศการ ทำงานเคร่งครัด	
3. การแสดง ความเห็นและ การรับฟัง ความเห็นผู้อื่น	ทุกคนมีการแสดงความ คิดเห็นร่วมกัน แต่ละคน ยอมรับความคิดเห็นของ เพื่อนให้ความสำคัญกับ การวิเคราะห์และ อภิปราย	บางคนไม่ร่วมแสดง ความคิดเห็น ใช้คำพูด ที่ขัดแย้งกันบ้าง เล็กน้อยร่วมวิเคราะห์ และอภิปรายเพียง บางคน	มีการแสดงความ คิดเห็นกันน้อย มีการ ใช้คำพูดที่ทำให้ ขัดแย้งกัน มีการ วิเคราะห์และ อภิปรายน้อยมาก	
4. มารยาทการ แสดงออก การ สำรวจ การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาที่สื่อความหมาย เข้าใจง่าย ทุกคนร่วมกัน ทำกิจกรรมด้วยความ สำรวจแสดงมารยาทการ อ่านโดยอ่านเอกสาร อย่างสงบไม่รบกวนผู้อื่น ไม่ขีดเขียนลงในเอกสาร ที่ไม่ใช่ของตนและไม่ทำ ให้ฉีกขาด	ใช้ภาษาที่สื่อ ความหมายเข้าใจได้ ส่วนใหญ่ร่วมทำ กิจกรรมด้วยความ สำรวจอ่านอย่างสงบ พอสมควร	สื่อความหมายกันไม่ ค่อยเข้าใจ บางคน เสียงดัง ขอบออก นอกเรื่อง ไม่ระมัดระวังในการ รักษาเอกสารให้ สะอาดเรียบร้อย	

การแปลผล

คะแนนรวม 10 - 12 หมายถึง ดี

คะแนนรวม 7 - 9 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนรวม 4 - 6 หมายถึง ควรปรับปรุง

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบการวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบประเมินความสอดคล้องการวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากผู้เชี่ยวชาญ
ผลความแตกต่างของคะแนนความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง

**แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจแนวปฏิบัติในการทำแบบทดสอบ
ดังต่อไปนี้

แบบทดสอบมีทั้งหมด 2 แบบ

1. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา มี 3 ตอน
 2. แบบทดสอบการเขียนเรื่องมี 2 ตอน
- รวม 5 ตอน 100 คะแนน ดังนี้

แบบที่ 1 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ตอนที่ 1 การเขียนคำ จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน

ตอนที่ 2 การเขียนประโยค จำนวน 10 ข้อ 20 คะแนน

แบบที่ 2 แบบทดสอบการเขียนเรื่อง

ตอนที่ 3 การเขียนข้อความ จำนวน 4 ข้อ 20 คะแนน

ตอนที่ 4 การเขียนเรื่อง จำนวน 1 ข้อ 20 คะแนน

การทำแบบทดสอบ

1. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบทุกข้อ
2. นักเรียนต้องเขียนแบบทดสอบแต่ละข้อให้ได้มากที่สุด
3. เวลาที่ใช้ในการทดสอบจำนวน 2 ชั่วโมง

แบบทดสอบก่อนเรียนวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 2 ชั่วโมง

.....

แบบที่ 1 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ตอนที่ 1 การเขียนคำ (40 คะแนน)มีจำนวน 2 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้มากที่สุด (20 คะแนน)

ข้อที่ 1 การสร้างคำใหม่

ตัวอย่าง มะม่วง มะขาม มะนาว

ข้อ 1

การ.....การ..... การ.....การ.....การ.....

การ.....การ..... การ.....การ.....การ.....

การ.....การ..... การ.....การ.....การ.....

การ.....การ..... การ.....การ.....การ.....

ข้อ 2 เขียนคำที่อยู่ในพวกเดียวกันให้ได้มากที่สุด(20 คะแนน)

1. บอกสิ่งที่มีลักษณะกลม

.....
.....
.....
.....

2. บอกสิ่งที่เป็นเครื่องประดับ

.....
.....
.....
.....

3. บอกสิ่งที่มีกลิ่นหอม

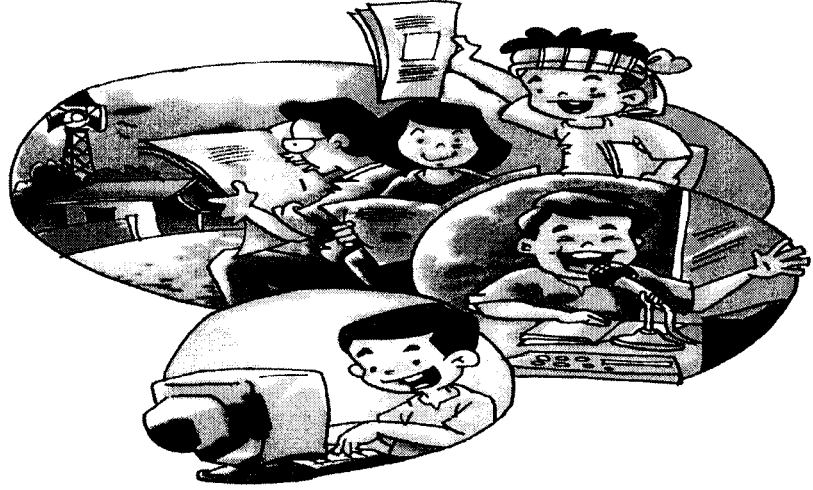
.....
.....
.....
.....

4. บอกสิ่งที่เป็นของเหลว

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 การเขียนประโยคคำถาม (20 คะแนน)

คำชี้แจง ดูภาพแล้วตั้งคำถามจากภาพในแง่มุมต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ให้มากที่สุด

คำถามที่ 1

คำถามที่ 2

คำถามที่ 3

คำถามที่ 4

คำถามที่ 5

คำถามที่ 6

คำถามที่ 7

คำถามที่ 8

คำถามที่ 9

คำถามที่ 10

แบบที่ 2 การเขียนเรื่อง

ตอนที่ 3 การเขียนข้อความ (20 คะแนน)

คำชี้แจง เขียนคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ โดยเขียนให้มากที่สุด

ตัวอย่าง ถ้าคนเราบินได้ อะไรจะเกิดตามมาบ้างบอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

คำตอบ ไม่ต้องสร้างรถยนต์ ประหยัดค่าเดินทาง สามารถไปไหนไกลๆได้

1. ถ้าสัตว์พูดได้ อะไรจะเกิดขึ้น

คำตอบ.....
.....
.....

2. ถ้าน้ำท่วมโลกอะไรจะเกิดขึ้น

คำตอบ.....
.....
.....

3 ถ้าโลกนี้ไม่มีต้นไม้อะไรจะเกิดขึ้น

คำตอบ.....
.....
.....

4 ถ้าทุกคนมีหน้าตาเหมือนกันทุกคนอะไรจะเกิดขึ้น

คำตอบ.....
.....
.....

แบบทดสอบหลังเรียน

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 2 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 การสร้างคำใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้มากที่สุด(20 คะแนน)

ตัวอย่าง มะม่วง มะขาม มะนาว

ข้อ 1.

ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....

ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....

ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....

ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....

ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....

ข้อ 2 เขียนคำที่อยู่ในพวกเดียวกันให้ได้มากที่สุด (20 คะแนน)

ตัวอย่าง บอกสิ่งที่มีลักษณะเป็นของเหลว เช่น น้ำมัน นม น้ำ

1. บอกสิ่งที่มีลักษณะสีเหลือง

.....
.....

2. บอกสิ่งของที่เป็นเครื่องใช้ที่มีเสียง

.....
.....

3. บอกชื่อสิ่งของที่มีลักษณะแข็ง

.....
.....

4. บอกชื่อของที่ใช้จดบันทึกตัวหนังสือได้

.....
.....

ตอนที่ 2 การเขียนประโยค

คำชี้แจง ดูภาพแล้วตั้งคำถามจากภาพในแง่มุมต่าง ๆ

ที่แปลกใหม่ให้มากที่สุด (20 คะแนน)

- คำถามที่ 1.....
- คำถามที่ 2.....
- คำถามที่ 3.....
- คำถามที่ 4.....
- คำถามที่ 5.....
- คำถามที่ 6.....
- คำถามที่ 7.....
- คำถามที่ 8.....
- คำถามที่ 9.....
- คำถามที่ 10.....

ตอนที่ 3 การเขียนข้อความ (20 คะแนน)

คำชี้แจง เขียนคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ โดยเขียนให้มากที่สุด

4.1 ถ้านักเรียนรู้จักการประหยัดและอดออมอนาคตจะเป็นอย่างไร

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

4.2 ถ้านักเรียนในโรงเรียนไม่ชอบเรียนหนังสืออะไรจะเกิดขึ้นตามมา

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

4. อะไรจะเกิดขึ้นถ้าโลกนี้ไม่มีต้นไม้

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

4.4 ถ้ามนุษย์ยังไม่หยุดการตัดไม้ทำลายป่าอะไรจะเกิดขึ้นตามมา

คำตอบ

.....

.....

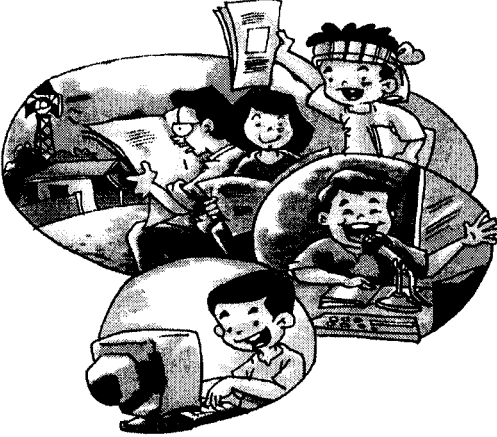
.....

.....

แบบประเมินค่า IOC ของแบบทดสอบก่อนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>ตอนที่ 1 การสร้างคำใหม่ คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้มากที่สุด(20 คะแนน) ตัวอย่าง มะม่วง มะขาม มะนาว</p> <p>ข้อ 1. การ..... การ..... การ.....การ..... การ..... การ..... การ.....การ..... การ..... การ..... การ.....การ..... การ..... การ..... การ.....การ..... การ..... การ..... การ.....การ.....</p> <p>ข้อ 2 เขียนคำที่อยู่ในพวกเดียวกันให้ได้มากที่สุด (20 คะแนน)</p> <p>1. บอกสิ่งที่มีลักษณะกลม </p> <p>บอกสิ่งที่เป็นเครื่องประดับ </p> <p>3. บอกสิ่งที่มีกลิ่นหอม </p>				

แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>4. บอกชื่อสิ่งของที่มีลักษณะเป็นเส้น</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				
<p>ตอนที่ 2 การเขียนประโยค</p> <p>คำชี้แจง ดูภาพแล้วตั้งคำถามจากภาพในแง่มุมต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ให้มากที่สุด (20 คะแนน)</p> <p>คำถามที่ 1.....</p> <p>คำถามที่ 2.....</p> <p>คำถามที่ 3.....</p> <p>คำถามที่ 4.....</p> <p>คำถามที่ 5.....</p>				

แบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>ตอนที่ 3 การเขียนข้อความ (20 คะแนน)</p> <p>คำชี้แจง เขียนคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ โดยเขียนให้มากที่สุด</p> <p>4.1 ถ้าสัตว์พูดได้ อะไรจะเกิดขึ้น คำตอบ.....</p> <p>4.2 ถ้านักเรียนในโรงเรียนไม่ชอบเรียนหนังสืออะไรจะเกิดตามมา คำตอบ.....</p> <p>4.3 ถ้าโลกนี้ไม่มีต้นไม้ อะไรจะเกิดขึ้น คำตอบ.....</p> <p>4.4 ถ้าโลกนี้ไม่มีกลางวัน อะไรจะเกิดขึ้น คำตอบ.....</p>				

แบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>ตอนที่ 4 การเขียนเรื่อง (40 คะแนน)</p> <p>คำชี้แจง เขียนบรรยายภาพตามความคิดและจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง</p> <p>เรื่อง.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

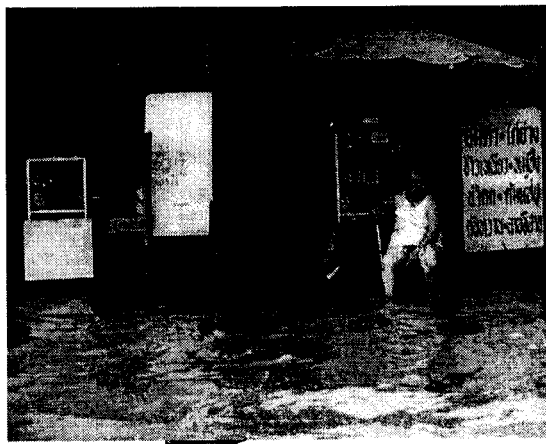
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

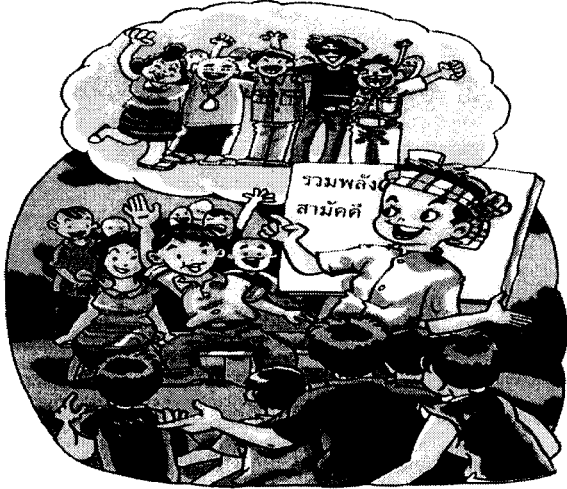
ตำแหน่ง.....

แบบประเมินค่า IOC ของแบบทดสอบหลังเรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>ตอนที่ 1 การสร้างคำใหม่</p> <p>คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้มากที่สุด(20 คะแนน)</p> <p>ตัวอย่าง มะม่วง มะขาม มะนาว</p> <p>ข้อ 1.</p> <p>ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....</p> <p>ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....</p> <p>ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....</p> <p>ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....</p> <p>ความ.....ความ.....ความ.....ความ.....</p> <p>ข้อ 2 เขียนคำที่อยู่ในพวกเดียวกันให้ได้มากที่สุด (20 คะแนน)</p> <p>1. บอกสิ่งที่มีลักษณะสี่เหลี่ยม</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>บอกสิ่งของที่เป็นเครื่องใช้ในบ้าน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>3, บอกชื่อสิ่งของที่นำมาประดิษฐ์เป็นของใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				

แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน ความสอดคล้อง
	1	0	-1	
<p>4. บอกชื่อสิ่งของที่เป็นของแข็ง</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				
<p>ตอนที่ 2 การเขียนประโยค</p> <p>คำชี้แจง ดูภาพแล้วตั้งคำถามจากภาพในแง่มุมต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ให้มากที่สุด (20 คะแนน)</p> <p>คำถามที่ 1.....</p> <p>คำถามที่ 2.....</p> <p>คำถามที่ 3.....</p> <p>คำถามที่ 4.....</p> <p>คำถามที่ 5.....</p>				

แบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>ตอนที่ 3 การเขียนข้อความ (20 คะแนน) คำชี้แจง เขียนคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ โดยเขียนให้มากที่สุด</p> <p>4.1 ถ้าไม่มีพระอาทิตย์ อะไรจะเกิดขึ้น คำตอบ..... </p> <p>4.2 ถ้านักเรียนในโรงเรียนไม่ชอบเรียนหนังสืออะไรจะเกิดตามมา คำตอบ..... </p> <p>4.3 ถ้าโลกนี้คนบินได้ อะไรจะเกิดขึ้น คำตอบ..... </p> <p>4.4 ถ้าโลกนี้มีแต่กลางวัน อะไรจะเกิดขึ้น คำตอบ..... </p>				

แบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระดับการประเมิน			ผลการประเมิน
	1	0	-1	
<p>ตอนที่ 4 การเขียนเรื่อง (40 คะแนน)</p> <p>คำชี้แจง เขียนบรรยายภาพตามความคิดและจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง</p> <p>เรื่อง.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตารางที่ 4 แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลัง
การทดลอง

n	คะแนนก่อนการสอน (X)	คะแนนหลังการทดลอง (Y)	ผลต่าง (X-Y) = D	(ผลต่าง) ² D ²
1	38	76	38	1444
2	43	69	26	676
3	65	82	17	289
4	52	73	21	441
5	32	68	36	1296
6	57	71	14	196
7	61	65	4	16
8	62	86	24	576
9	18	43	25	625
10	55	71	16	256
11	54	76	22	484
12	60	83	23	529
13	38	56	18	324
14	56	76	20	400
15	64	88	24	576
ผลรวม	753	1083	328	8128
X	50.33	72.20		
S.D	13.623	11.63		

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ สกุล	นางสาววรรณิ์ หนูชูสุข
วัน เดือน เกิด	25 ตุลาคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2533
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านมาลา อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ ค.ศ. 2